

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 26, 1988

Nr. 16

„LKB Kronika“ Nr. 74

(Tęsinys)

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui M. Gorbačioviui

Pareiškimas

Daug vilčių mes dėjome į Jūsų paskelbtą šalies pertvarkymo ir demokratizacijos programą, tikiuosi, kad ji iš esmės pagerins žmogaus teisių padėtį Sovietų Sąjungoje, kad bus paleisti sąžinės belaisviai ir pasibaigs žmonių persekiojimas dėl politinių, tautinių, religinių motyvų. Buvo žengtas ir pirmas žingsnis ta kryptimi (sic). TSRS Aukščiausios tarybos š.m. vasario 2 ir 9 d. įsakais iš sovietinių kalėjimų, lagerių bei tremties buvo išlaisvinta apie 100 asmenų, nuteistų už taip vadinamus „valstybinius nusikaltimus“. Deja, reikia pastebėti, kad šis sovietinės valdžios aktas, taip plačiai išreklamuotas Vakaruose, buvo ne politinė amnestija, o baudmės „dovanojimas“, kuris palietė tik neįvykius dalį politinių kalinių. Mūsų duomenimis, didesnė dalis lietuvių sąžinės belaisvių tebėra baudmės atlikimo vietoje. Mes labai susirūpinę tų žmonių, mūsų tautiečių ir buvusių nelaisvės draugų likimu ir norime atkreipti Jūsų dėmesį į jų padėtį.

Kunigai — A. Svarinskas ir S. Tamkevičius — 1933 m. buvo nuteisti už visuomeninę religinę veiklą, kurią inspiravo ne siekimas nuversti sovietų valdžią, bet gilus savo

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

žmogiškos ir kunigiškos pareigos supratimas. Š.m. pradžioje kun. A. Svarinskas ir kun. S. Tamkevičius buvo atgabenti į Vilniaus KGB izoliatorių, kur mainais į laisvę jiems buvo siūloma atsisakyti savo principų. Nelaikydami save kaltais, jie nesutiko daryti kompromisų su sąžine. Tada kun. A. Svarinskas buvo sugrąžintas į Permės lagerį, o kun. S. Tamkevičius į naują įkalinimo vietą — Mordoviją.

V. Petkus ir B. Gajauskas — Lietuvos Helsinkio grupės nariai. 1977 m. jie buvo suimti ir nuteisti po 10 metų laisvės atėmimo ir po 5 metų tremties. V. Petkus kartu su kitais grupės nariais yra iškęs eilę žmogaus teisių pažeidimo faktų Lietuvoje, ragindamas Sovietinę vyriausybę laikytis Helsinkio susitarimų raidės ir dvasios. Taip pat yra pasisakęs už Lietuvos išstojimą iš TSRS. B. Gajauskui pateikti kaltinimai: rinkimas dokumentų apie stalininį terorą Lietuvoje, materialinės pagalbos kaliniams organizavimas, mėginimas išvesti A. Solženico knygą „Archipelag Gulag“. Iš viso B. Gajauskas sovietiniuose kalėjimuose ir lageriuose iškalėjo 35 metus, V. Petkus — 25 metus, kun. A. Svarinskas — 20 metų. (Bus daugiau)

Svarbus apeliacijos teismo nutarimas

Washingtonas. — Apeliacijos teismas Washingtone atmetė specialiu prokurorų buvimą, kurie tiria galimus aukštųjų valdžios pareigūnų nusikaltimus. Apeliacijos teisėjai nutarė, jog tas įstatymas, kuris buvo priimtas po Watergate skandalo pažeidžia konstitucijoje valdžios atskyrimo galią ir neleidžia prezidentui paskirti ir pašalinti aukštųjų valdžios pareigūnų ir kontroliuoti federalinių nusikaltimų investigacijas ar vesti teismo bylą.

Šis apeliacinio teismo nutarimas sako, kad kas buvo daroma iki šiol, priešinosi konstitucijai ir yra nepaprastai svarbus Reagano administracijai. Jei tai bus patvirtinta Vyriausiojo Teismo, tai pavyzdžiui, turės būti atšauktas Michael Deaver nuteisimas, kuris buvo vienas Reagano padėjėjų. Jis buvo rastas kaltu už prievartinę sulaužymą. Jį rado kaltu specialus prokuroras W. Seymour.

Mažiau abejonių kelia Irano — Contras speciali prokuroro investigacija, kurią dabar atlieka Lawrence Walsh, nes jis buvo paskirtas Teisingumo departamento, kuris yra vyriausybės dalis. Jei Vyriausias Teismas su tuo sutiks, tai ateityje visi aukštųjų pareigūnų nusikaltimai bus vedami Teisingumo departamente ir jo paskirto specialaus prokuroro, kurį prezidentas bet gi galės atleisti, kaip įvyko su Archibald Cox, kurį atleido prez. Nixonas 1973 m.

Teisėjų nuomonė

Teisėjai Laurence Silberman tuo reikalu parašė 88 puslapių

apeliacinio teismo teisėjų nuomonę. Dauguma pasisakė, jog Kongresas neteisėtai pasiemė, kai kurias prezidentines pareigas ir tuo pažeidė egzekutyvinę valdžios šaką. Teisėjas Silberman rašo, jog tie atvejai giliai pažeidė prezidento egzekutyvinę galią ir atsakomybę, o tai yra ne konstituciniai veiksmai.

Šiuo metu keturi specialūs prokurorai veda bylas dešimčiai oficialių valdžios pareigūnų, įskaitant ir Lyn Nofziger, buvusį Reagano patarėją. Nepriklausomas prokuroras turi būti paskiriamas Teisingumo departamento, rašo šis apeliacinio teismo teisėjas.

Vyriausias Teismas praėjusią savaitę atmetė pulk. Oliver North prašymą, kad nebūtų jam keliama byla specialaus prokuroro. Tad Apeliacinio teismo nutarimas derinasi su Vyriausiojo Teismo pasisakymu, nes Lawrence Walsh specialiu prokuroru Irano — Contras reikalams buvo paskirtas Teisingumo departamente.

Šis sprendimas vėl atstato prezidento galią pašalinti bet kokį specialų prokurorą, kuris nedaro taip, kaip prezidentas nori. Konstitucija reikalauja, kad specialų prokurorą skirtų prezidentas, o Senatas tik gali pritarti. Jei paskiriamas asmuo be prezidento kontrolės, tai yra pažeidžiama prezidento vienintelė galia kontroliuoti valstybės kriminalinius įstatymus. Tačiau Teismas sako, jog, jei Kongresas nemėgsta kaip prezidentas tvarko savo administracijoje korupciją, Konstitucija suteikia Kongresui galią apkalinti.

Sen. Pete V. Domenici, dešinėje, kalba su reporteriais, kai respublikonų vadai susitiko su prezidentu ir aptarė Nikaragvos laisvės kovotojų Contras reikalus. Su juo kartu sen. Bob Dole, kairėje, Senato mažumos vadas, kongresmenas Robert H. Michel, Atstovų rūmų mažumos vadas, ir už ju sen. Alan K. Simpson.

Izraelio kareiviai muša ir kankina

Nablus. — Apie Izraelio karių veiksmus pasakojo užsienio žurnalistas 22 m. arabas Imad Omar, gulėdamas ligoninės lovoje. „Jie išveržė į namus kaip gyvuliai, šaukdami. Jie išsivedė mus, mušdami per galvas ir tvodami su šautuvais per šonus“. Tada juos nusivedė prie nebaigto statyti namo ir užmovė ant galvos kibirus, o rankas surišo. Keli kareiviai ji sulenkė ir ištiesė rankas prieš sienos laikę, o kiti du su lentomis daužė rankas ir sužalojo jo kaulus, paskojo tas studentas.

Šitokie sužalojimai yra nauja Izraelio karių politika, paskelbta arabams viešai, manant, kad palestiniečiai pabūgs ir baigs pasipriešinimą Vakarų Kranto ir Gazos okupuotose srityse. Šiuose protestuose jau yra žuvę 40 palestiniečių.

Kankinimai, kaip koncentracijos stovykloje

Kitas studentas, 17 metų Hassan Kemal papasakojo panašų savo įvyki. Jis buvo pagrobtas iš namų, atvestas prie nebaigto statyti namo. Ten su lentgaliais kareiviai sulaužė jo rankas. Jo motina buvo sumušta, kai bandė užstoti sūnų. Šeši žmonės toje ligoninėje guli su sulaužytomis rankomis, pasakojo ligoninės personalas, o kiti devyni su sužeistomis kojomis.

„Pirmasis būdas yra panaudoti jėgą, galią, mušimą“, pasakė Gynbos ministeris Yitzhak Rabin. Toks esąs nusistatymas.

Liudininkai pasakojo, kad matė ir tokį vaizdą. Vienas iš keturių jaunų palestiniečių buvo įvestas į policijos būstinę. Po pusvalandžio, kurio metu buvo girdėti pagalbos šauksmai ir rėkimas, pro duris pasirodė neštuvai, atvyko ambulansas ir jaunuolis buvo išvežtas. Jo veidas jau buvo sutinęs ir gulėjo nejudėdamas, be sąmonės.

Žiauraus elgesio politika

Policija neslepia savo veiksmų, bet protesto demonstracijos vyksta toliau. Panašių atsitikimų pilna visur. Demonstrantai beveik nebemėto akmenų, bet taikiai demonstruoja, nešdami Palestinos vėliavas. Demonstruoti pradėjo ir

vyresnės moterys. Per tris dienas ligoninėje atsidūrė 197 palestiniečiai. Bet daugelis palestiniečių vengia eiti į ligonines, nes bijo, kad ten nebūtų suareštuoti. Arba, kad iš ligoninės rastų sąrašų, nebūtų vėliau areštuojami. Šimtai yra sužeistų, kai buvo paskelbtas šis kankinimo ir mušimo būdas. Palestiniečių stovyklos yra uždarytos ir žurnalistams uždrausta ten įeiti. Sužeistųjų tarpe yra ir moterų.

„Mes esame pritrękti, matydami brutalumą, kaip žmonės yra mušami“, pasakojo Angela Williams, kuri yra Jungtinių Tautų šaltos agentūros direktorė Gazos srityje. „Mes esame specialiai sujaudinti senų moterų ir vyrų mušimais“. Izraelio ministeris pirmininkas Shamir betgi gynė šį būdą palestiniečių sutramdymui. Idomu, kad ir Izraelio spaudoje pasirodė šių žiaurumų aprašymai. Izraelio televizijoje vienas kapitonas pasakė: „Tu turi gaudyti kiekvieną ir mušti jį, nes tai išsina į gerą“.

„Gyvuliai, ne kareiviai“

Baldų krautuvės savininkas Abed Hamdan papasakojo, kad jis nedalyvavo riaušėse ir pabėgo nuo jų. Jis buvo vėliau sugautas kareivių, surištas ir atvežtas į aikštę prie kareivių. Jis neklaušė iš kur jis ir neleidė jam pasakyti kas jis yra. Jis buvo mušamas lazdomis, kumštimis ir keikiamas. Jie net sulaužė tas lazdas, benušdami jį per šonus ir per galvą. „Tada jie pasodino mane šalia sąslavų ir liepė man sakyti, kad Arafatas yra maniakas. Aš atsisakiau. Tada jie spardė kojomis į mano veidą ir nugara. Jie spaudė ant manęs pusantros valandos“. Kitas palestinietis Shadi Abdullah buvo pagrobtas naktį iš lovos, sumuštas, sužeistas kojos ir išmestas ant kelio. „Jie yra gyvuliai, ne kareiviai“, pasakė jis spaudai.

Kariuomenės vadas gen. Dan Shomron Izraelio televizijoje aiškino: „Kareiviai turi labai aiškias instrukcijas. Jie privalo jėgą išsklaidyti demonstracijas tuojau pat. ...Nuo to momento, kai riaušės sustoja, mušti yra draudžiama. Tada jie nebėgali mušti žmonių ir liesti nuosavybės“.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Washingtono diena po dienos admiralai, generolai bei aukštieji administracijos pareigūnai atvyksta į Kapitolių pasakyti Kongreso vadams, kad Amerikos karinės jėgos nėra paruoštos atremti priešą, jei įvyktų puolimas.

— Washingtono šią vasarą išleista pranešime prezidentui, bet niekada nepaskelbtame visuomenei, prezidento paskirta komisija, ištyrusi Amerikos ambasados šnipinėjimo bylą, kurią vykdė sovietų KGB Maskvoje, sako, jog buvęs ambasadorius Hartman yra už daugelį dalykų atsakingas, kad ambasadoje galėjo įvykti šnipinėjimo darbai.

— Slovakijoje mirė Trnava arkivyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Julius Gabris. Jis buvo sulaukęs 74 metų, vyskupiu buvo konsekruotas prieš keturiolika metų.

— Kinija išleido iš kalėjimo 59 tibetiečius, kurie nori laisvo Tibet, pranešė Vakarų diplomatai.

— Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze atsiuntė laišką Jungtinių Tautų sekretoriui, prašydamas imtis iniciatyvos sukviesti užsienio reikalų ministerius apšvarstyti tarptautinės taikos konferencijos reikalų Vidurinių Rytų klausimu.

— Meksikoje „Pravdos“ laikraštis rašo, jog gali būti per 12 metų atleista iš darbo apie 16 milijonų darbininkų, kurie nesistengs būti gerais darbininkais ir nepaklus nustatytai disciplinai.

— Australijoje, netoli Sidnejaus, pastebėti skraidantys objektai, kurių neįmanoma nustatyti, kas jie yra ir iš kur jie yra.

— New Yorko Filharmonijos orkestras gegužės mėnesį vyks į koncertais į Sovietų Sąjungą. Van Cliburn vyks kartu kaip pianistas solistas. Zubin Metha bus tų koncertų dirigentas.

— Italija nori gauti tuos 72 amerikiečių kovos bombonešius, kuriuos Ispanija paprašė Ameriką išvežti iš jų bazių netoli Madrido.

Nauja Paryžiaus — Bonos ašis

Isteigta bendra apsigynimo taryba

Paryžius. — Praėjusį penktadienį Prancūzija ir Vokietija paminėjo savo bendradarbiavimo sutartį įsteigiant bendrą karo tarybą ir suorganizuojant prancūzų — vokiečių brigadą. Abiejų valstybių vadai — taip pat pranešė, kad sudaro patariamąją tarybą, kuri koordinuos abiejų valstybių ekonominę politiką.

Ta diena buvo iškilmingai paminėta. Prezidentas Mitterand ir kancleris Kohl savo viešose kalbose gyrė pasirašytas sutartis ir draugiškumą tarp dviejų buvusių priešių. Nors ta diena lijo, bet iškilmės vyko Invalidų aikštėje. Prancūzų kariuomenės orkestras grojo Vokietijos himną po to buvo prancūzų Marselietė, kurią atliko vokiečių karių orkestras. Tai buvo pirmas kartas, kai vokiečių karinės dalinys taikos metu buvo atvykęs į Prancūziją.

Mažėja skirtumai

Formalus suorganizavimas karo tarybos ir sudarymas bendros karių brigados, pagal Bonos pareiškimą, yra labai svarbus žingsnis, kad Prancūzija artėja prie NATO organizacijos, kurią de Gaulle 1966 metais buvo

Rinkimuose — tik partijos nariai

Varšuva. — Lenkijos komunistų partija kategoriškai atsisakė priimti, kad opozicijos kandidatai būtų įjungti į krašto politinį gyvenimą. Politbiuro narys Kazimierz Barcikowski pasakė viešai, jog tik Komunistų partijos nariai tegali būti renkami ir kad opozicijos kandidatams yra draudžiama dalyvauti krašto rinkimuose. Komunistų partija tegalinti nuspręsti, kas gali miesti, apskričių ir viso krašto rinkimuose būti renkamas. Gali būti tai pačiai vietai keli kandidatai, bet jie privalo būti iš Komunistų partijos.

Tai stipriausias komunistinės valdžios pareiškimas, kuris rodo, kad Lenkijoje nėra esminių pasikeitimų demokratijos link.

Ollie — tautinis herojus

Washingtonas. — Viceprez. George Bush sako, jog jis tiki, kad pulk. Oliver North, ką jis atliko Irano — Contras reikaluose, bus laikomas tautiniu herojumi.

Jis mano, kad „Ollie yra principo žmogus. Apie jį buvo visur kalbama kaip tvirtu nusistatymu vyra prieš komunizma, todėl jis padėjo Nikaragvos laisvės kovotojams“. Bush savo pasiskelbime su britų televizijos žurnalistu David Frost pasakė, kad North tiki į tiesą. Jis Senato apklausinėjimuose pasisakė padaręs klaidų ir to neslepė. Bet jis aiškiai pasisakė už laisvę Nikaragvoje ir Afganistane. Jis padėjo Contras kovotojams, kurie nori demokratiškos ir laisvos Nikaragvos.

Šis Frostas pasiskelbė, kad jis vicepir. Bush buvo transliuotas ir per Amerikos televiziją stotis.

paneigęs. Prancūzai tačiau aiškina, kad tai yra žingsnis išvengti neutralumui, nes tai būtų praradimas Europai. Tačiau Britanijos, Italijos ir Olandijos vadai bijo, kad ta draugystė nesulauks NATO karinės organizacijos tuo atveju, kai amerikiečiai pasitrauks iš Europos.

Bet prancūzai ir vokiečiai sako, jog ši sąjunga bus pagrindinis apsigynimo postas ir kad kitos Europos valstybės turėtų prisidėti prie gynybos tarybos. Kancleris Kohl pasakė, jog Prancūzija ir Vokietija tuo nenori diktuoti kitoms valstybėms ir atsirišti nuo Amerikos.

Apsigynimo taryba Paryžiuje

Apsigynimo taryba, kurios tikslas bus suvienodinti apsigynimą ir nusiginklavimo politiką, prižiūrės ginklų gaminimą ir lygins nuomones tarp abiejų valstybių ir ką reikės daryti, kai vidutinio nuotolio raketos bus išvežtos iš Europos. Idomu, jog vokiečiai mano, kad turėtų būti susitarta sumažinti ir trumpųjų distancijų raketų, tačiau prancūzai kitaip galvoja. Kancleris Kohl savo pasiskelbime su Le Monde laikraščiu, pasakė, kad nėra reikalo būkštauti, „Vokietija nepasiduos“. Pirmasis Apsigynimo tarybos darbas yra suorganizuoti bendrąją karių brigadą, kurioje pradžioje bus 4,200 kareivių. Tos Apsigynimo tarybos būstinė bus Paryžiuje. Brigados buvimas vieta nustatyta Boelbinge mieste, pietus nuo Stutgarto ir pradžioje jai vadovaus brigados generolas Jean — Pierre Sengeisen, vokiečiai kalbas prancūzų generolas.

Nuolatinė Sovietų grėsmė

Europos diplomatų nuomone, ši brigada yra tik pradžia plačios apimties karinio bendradarbiavimo. Vokietijos Gynbos ministeris Manfred Woerner šia proga pasakė, kad tai tik pradžia, nes „vieną dieną gales būti bendra kariuomene“. Sovietų Sąjungos baimė verčia pačiai Europai ieškoti būdų apsigynimui.

Vakarų Vokietijos brigados karių sudarys tie kareiviai, kurie nėra NATO priklausomybėje. Tuo būdu bus išvengta prancūzų karių priklausymas NATO komandai, kuriai dabar vadovauja gen. John Galvin. Tačiau karo atveju, ji lengvai galės įsijungti į NATO pajėgų dalinius, nes ginklai bus tie patys.

Naujoji Finansų ir Ekonomikos taryba rinksis dukart metuose ir jai vadovaus tos srities ministrai. Vakarų Vokietija pasiliko sau teisę, kad jų centrinis bankas ir toliau liks nepriklausomas.

KALENDORIUS

Sausio 26 d.: Timotiejus ir Titas, Paulė, Rimantas, Singa.

Sausio 27 d.: Pal. Jurgis Matulaitis, Vitalis, Angelė, Auksuolis, Vėjūnė.

ORAS

Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:57. Temperatūra dieną 12 laipsnių, naktį 5 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NUŠALIMO IŠVENGIMAS IR JO TVARKYMAS

Stenkimės nenušalti, o nušalus mokomai tvarkymės. Mediciniškas raginimas

Negydomas nušalimas gali būti mirtinas. Dabar šalčiams siaučiant, dažnai patirtas nušalimas gali tapti gyvybei pavojingu. Nušalimą tada, kai pavojingai daug netenkama kūno šilumos. Tokį nušalimą gydytojai vadina „hypothermia“. Tai iš dviejų graikiškų žodžių susideda pavadinimas: „hypo“ – žemas ir „thermo“ – šiluma.

Atšalama tada, kai šalčioje kūnas išleidžia šilumos daugiau, negu jos pagamina. Tokio stovio pasekmė yra pavojingas vidinės kūno šilumos kritimas. Tada kūne atsiranda gyvybei pavojingi reiškiniai. Juos reikia kiekvienam atpažinti ir stengtis jų išvengti neperšalant.

Kūno atšalimo priežastys

Yra penkios svarbiausios kūno atšalimo priežastys. 1. Didelis šaltis. 2. Ilgai buvimas nedideliame šalčioje (30-65 F laipsnių). 3. Įkritimas į šaltą vandenį. 4. Vėjo šaltumas. 5. Sušlapimas-sudrekinimas.

Kūno atšalimas gali būti mirtinas, jei nesusekama ir anksti negydomas. Pensininkams šaltas oras yra ypač pavojingas. Jiems net truputį sumažėjusi temperatūra, jei ji ilgesnį laiką tęsiasi, gali sukelti atšalimą.

Staiga atšalimo reiškiniai

Kreipkite dėmesį į staiga atšalimo reiškinius, nes tada reikia greitos medicinos pagalbos. Štai kokie gali būti staiga atšalimo reiškiniai. Neaiški kalba, klumpanti eisena, sutrikusi galvosena, drebulys, kuris gali mažėti ir liautis. Atsiranda silpnumas, nuovargis, silpnas pulsas ir paviršutiniškas alsavimas. Kai nušalusiojo temperatūra pavojingai sumažta, ligonio raumenys gali sustingti ir nereguliarus širdies plakimas atsirasti. Toks ligonis gali netekti sąmonės. Jis gali mirti dėl širdies ar plaučių nepakankamo veikimo.

Pas nušalusį pensininką gali atsirasti mieguistumas, sunkumas vaikščioti ir jo veidas gali išspūsti. Oda gali pabalti ar keistai ruoža pasidaryti. Gali imti drebeti viena kūno pusė, ar tik viena ranka bei koja, arba kūnas sustingti. Kai itari, kad žmogus atšalo, šauk gydytoją, ar dar geriau – greitąją pagalbą, gaisrininkus. Tegul jie nugalvina atšalusį ligoninėlį. Pagaliau, ir šiaip žmogus tegul

tokį pristato į ligoninę. Visi atsiminkime, kad greita mediciniška pagalba nušalusiam yra labai svarbi.

Jei nušalusysis atsidurtų miške ar tokioje vietoje, kur nebus greitai suteikta reikiama pagalba, reikės tada teikti pirmąją pagalbą šitaip. Patalpinti nušalusį į šiltą pastogę. Perkirk ar nuvilk šlapius rūbus. Nušalusį laikyk šiltai. Nemasauk ir netrink nušalusiojo odos. Būk pasirengęs dirbtinam alsavimui, jei ligonis paliautų reguliariai alsavęs.

Kaip saugotis nušalimo

Šiltai apsirenk, ypač apsaugok nuo šalčio kaklą, krūtinę ir šakumą. Vilkėk vandens ir vėjo nepraleidžiančius išorinius – vilnonius rūbus. Dėvėk šiltą kepurę, nes šilumos greitai netenkama per galvą. Gerk naudingus skysčius: pieną, sodą, vandenį ar buljoną. Toks gerimas palaikys reikiama skysčių pusiausvyrą kūne. Negerk alkoholio. Laikyk kūną sausai, nes kūnas daug greičiau netenka šilumos būdamas šlapias ar drėgnas. Laikyk ligonį sausame ore ir apvilkt sausu rūbais.

Valgyk reikiamus valgius. Daug energijos duodanti užkandai suteikia kūnui gausiai energijos. Valgyk razinkas, riešutus, žemės riešutus, šokoladą bei saldinius. Niekada šalčioje nebūk vienas. Lauke būdamas, vėskis kitą asmenį su savimi. Pasakyk kur būsi lauke savo namiškiams bei draugams ar pažįstamiems. O jei vyktai į kalnus slidiniui, įsiregistruok centrinėje.

Neik ant plono ledo. Nečiuožk, jei nežinai, kad ledas yra pakankamai storas. Saugoti reikia vaikų. Tėvai turi suorganizuoti vaikų priežiūrą prie kūrų.

Automobilyje turėk pirmos pagalbos žieminius daiktus: smėlį, bateriją, kastuvą, ledą nuskutę, kaldras, įrankius, žibčiojančią šviesą, pirmosios medicinos pagalbos reikmenis ir kt.

Nuo peršalimo reikia saugotis ir namo viduje esant:

1. Gerai apšildyk savo namą. Jei pats neišgali pakankamai šiltai apšildyti, kreipkis į valstybines bei vietines valdžios agentūras prašydamas pagalbos dujoms ir šilumai įrengimui. Kasmet vasaros metu patikrink šildymo sistemą. Per šalčius laikykis šilčiausiam namo kambariui, saulėtame jei gali. Žiemą nesidilyk negyvenamų kambarių. Laikyk termometrą miegamajame kambariui. Turi žinoti savo kambario temperatūrą.

Simto ir dviejų metų Izidorius Straukas papasakojo savo sveikatos užlaikymo paslaptį: dirbo, gerą nuotaiką gyveno ir be riebalų ir cholesterolio maitinosi. Jám už pavyzdinio gyvenimo teikiama pavyzdį dėkoja šio skyriaus tvarkytojas Alvydas pažmonyje Lietuvio sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

2. Palaikyk ryšį su kitais. Palaikyk ryšį su kaimynais bei giminais reguliariai. Tegul jie žino kaip laikaisi.

3. Vilkėk pakankamai šiltus rūbus. Pensininkai, ypač pensininkės „pusnuogės“ po kambarį mėgsta bastytis ir dejuoja, kad kambariuose šalta, nors šilumos juose esti virš valdžios nustatytos normos.

4. Nešildyk kiemo. Dažnas pensininkas praranda nuovoką, vedindamas kambarius žiemos metu. Savuose namuose gyvenimas šiek tiek taupo šilumą – nevedina kambarių. O pas ką kitą gyvenamas, šildo kiemą – ilgai laiko atvirus langus,

kai yra didelis šaltis lauke. Kiekvienas turime tuo reikalu susitvarkyti. Kai lietuviškos galvos nepamesime, visada teisinga išeiti rasime.

Šalto oro sukelti sužalojimai gali visam gyvenimui sulaužyti žmogų. Kai kuriais atvejais galima nušalti net iki mirties. Daugumas žmonių pažįsta nušalusią kūno dalį. Tada galima jos netekti. Apsauga nuo nušalimo yra geriausias apsišildymas. Naudok sveiką lietuvišką galvą, kai yra šaltas oras, ypač siaučiant drėgmei ar vėjui.

Ypač senesnius ir jaunosius saugokime nuo nušalimo. Pri-

žiūrėkime, kad nešiotų pirštines, muftas, šiltas-vilnonės kojines, batus, kepurę, šaliką... Vilnonis rūbas gerai saugo nuo nušalimo. Nesantieji prie šalčio pripratę, turi ypač saugotis nušalimo geru apsišildymu. Prižiūrėkime, kad dėvėtų rūbus atsparius drėgmei ir apsaugančius nuo vėjo, kad galva, kojų-rankų pirštus ir nosį stropiai saugotų nuo šalčio. Nenuvarkime patys ir liaukimės menkai maitinęsi. Pratinkimės prie šalčio palaipsniui.

Nušalimo pasekmės

Pirmas negerumas, nušalus kokią kūno dalį yra skausmas, paraudimas ir dygčiojimas. Ta vieta vėliau baba ir lieka nejautri – nejauciama skausmo. Pasidaro sunku tą dalį judinti, ji igauna baltą, vaškine išvaizda. Tai jau labai pavojingas stovis. Nušalusioji vieta gali parausti ir gali pradėti skaudėti tuoj pat ar atšildoma. Nušalusioje vietoje gali iškilti pūslelės.

Nušalusios vietos gydymas

Svarbu greitai atšildyti nušalusią vietą. Nušalusią vietą geriausia atšildyti kambario, – ten šiluma gali būti reguliuojama. naudok tik šiltą (100 ar 110 F. laipsnių) vandenį – jokių būdų ne šiltesnį, nes gali sužaloti. Nušalusią vietą atšildžius, kreipk dėmesį į tą vietą, kad ji vėl nenušaltų – ji tampa daug jautresnė šalčiui. Pasitark su gydytoju dėl tolimesnės tokios vietos gydymo.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

KALĖDŲ EGLUTĖ
V. KRĖVĖS LIT.
MOKYKLOJE

Sausio 10 d. po 10:30 val. Mišų Philadelphia lietuvių rinkosi į Šv. Andriejaus liet. parapijos salę, pakviesti radijo bangomis lit. mokyklos mokinių ir iš sakyklos klebono kun. K. Sakalausko. Salėje jų laukė skanūs pietų užkandžiai ir mokinių programa. Malonu pažymėti, kad dalyviai neapsivylė.

Nors mokinių pasirodymas vyko antruoju programos punktu, bet apie jį rašome pirmą, nes tai buvo esminė programos dalis. Vaikų vaidinimėlis – montažas buvo labai nesudėtingas. Įstaigos patalpų valytoja (mok. Gintaras Šnipas) valo po Kalėdų vaišių patalpas. Atsisėdęs pailseti užmiega. Jam sapne pralekia jo vaikystės gražius Kalėdų prisiminimus.

Prie eglutės vaikai deklamuoja, dainuoja, vaidina. Parinkta poezija vaikų amžiui V. Nemunėlio, Palčiauskaitės, Kasiubienės. B. Raugo, S. Neries, dainos – Juozapaitis, Viskantos.

Buvo malonu klausytis, kai tokio amžiaus mokiniai, taip puikiai išmoko savo eiles, išpuodingai deklamavo ir dainavo. Net su solo intarpais (Rasytė Stibytė). Ir taip pat žinant, kad 6 iš jų mokinių (iš viso mokykloje 14) yra trečios ar ketvirtos kartos arba mišrių šeimų reikišiai lietuvių kalba, tai buvo tikrai malonu klausytis. Tai darbo rezultatai pagalbinės klasės (lietuviškai nekalbančių) mokytojos J. Stibienės, kuri yra taip pat ir mokyklos vedėja. Pasibaigus programai, scenoje vaikų nusteibimui atsirado ir Kalėdų senelis (Dainora).

Vaidinimėlis – montažą paruošė mokytojos M. Sušinienė, J. Stibienė ir A.R. Rukšienė, muziką paruošė ir režisavo muz. mokytoja Raimonda Rukšienė, kuri tik veik prieš metus yra atvykusi iš Lietuvos. Suflerė – Daiva Radžiuvienė, dekoracijos Esteros Washowsky ir Rasos

Krokytės. Šviesos ir techninė pagalba Juozo Kasinsko, Antano Vainiaus, Rimanto Stibio ir Brigitos Kasinskių.

Programos dalyviai buvo taip pat skaniai pavaisinti k. rštais pietumis ir pyragų užkandžiais, kurių buvo taip gausu. Pietus paruošė mokinių motinos, vadovaujant Loretai Vainienei.

Dalyvis

VAKARINIAI LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Veikia Philadelphiaje Šv. Jurgio parapijos salėje nuo 7 val. iki 9 v. ar vėliau, nes studentai neskuba į namus. Nori pabendrauti, pasikalbėti 15 studijuojančių. Nuotaika pakili. Studijuojantys nori kuo daugiau išmokyti lietuviškai, nes kalbos reikia, kai nori važiuoti į Lietuvą ar svečiai atvažiuoja iš Lietuvos. Nuotaikos – malonu būti lietuviui.

Turėti vakarais lietuvių kalbos kursų išskėlė mintį Elena Campbell (buv. Linkevičiūtė) ir Lynne Cox (Jucytė). Kai jos savo vaikus pradėjo leisti į šeštadieninę mokyklą, tai panorė paties išmokyti lietuvių kalbą ar pasitobulinti lietuvių kalboje. Dabar vaikai ir mamos mokosi lietuviškai.

Lietuvių kalbos kursų direktorė Jūratė Krokytė-Stibienė. Kursantai žada pavasarį pasirodyti su savo programa viešumai, parodyti, kiek išmokyta kalbos. Pažengusių klases mokytojas B. Krokytė. Taip pat yra gaminamos garsajuostos lietuvių kalbai prie dr. D. Tamulionytės vadovėlio „Lietuviai norime ir būt“. Garsajuostos vadovėlis ir pratimus galima įsigyti pas lietuvių kalbos kursų lektorių. Kor.

RUOŠIASI SUKURTI LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ

Praejusį metų rugsėjo mėn. Philadelphiaje sutarė sukurti lietuvišką šeimą ir susiziedavo Renata Baraitė su inž. Linu Kučiu. Renata, baigusi farmacijos mokslus, registruota farma-

cininkė, dirba savo specialybėje Pennsylvaniae ligoninėje. Ji yra veiklių tėvų, aktyvių bendruomenininkų Vincentos ir Prano Barų dukterė, augusi lietuviškoje šeimoje, sąmoninga lietuvių ir seka savo tėvelių pėdomis. Aktyviai reikišiai LB veikloje, 5 metus dirbo LB Philadelphiae apylinkės valdyboje. Gabi organizatorė, ypač geba organizuoti lietuvių jaunimą įvairiems darbams atlikti.

Inž. Linas Kučas, veiklių visuomenininkų Reginos ir Viktoro Kučių sūnus, baigęs civilinę inžineriją. Šiuo metu dirba savoje specialybėje, Philadelphiaje vadovauja didelėms civilinio sektoriaus statyboms. Augęs lietuvių jaunimui įvairiems darbams atlikti.

Renata ir Linas savo laimės kelių sujungs, sumainydami žiedus, rugpjūčio mėn. Philadelphiaje. Renatos ir Lino nutarimu sukurti dar vieną gražią lietuvišką šeimą džiaugiasi jų tėveliai – Vincenta ir Pranas Barai ir Regina ir Viktoras Kučiai, o taip pat Lietuvių Bendruomenė, skautų organizacija ir lietuviškasis jaunimas, kurio gretose aktyviai reikišiai Renata ir Linas.

Linkėtina, kad jaunoji lietuviškoji būsimoji šeima ir ateityje savo darbais džiugintų lietuvių visuomenę. Tad linkime jiems laimės.

Jurgis Janušaitis

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirmia trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA (Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, Ill. 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS – CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. Re-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3025 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Tamaso ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave, Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS – karūnelės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. IRENA KURAS
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tamaso ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7765

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Akademinių skautų sąjūdžio nariai, vadovaujami fil. Algio Korzono (kr.), tn. Vilija Gudaite, fil. Alvida Baukutė, fil. Albertas Tuskenis (choristo Alfonso Sidagio anūkas) ir tn. Kristina Likanderytė aplankė Alvydo pažmonyje Lietuvio sodyboje susirinkusiuosius. Jie jiems pagiedojo, padainavo ir savo darbo skanėtais apdovanojo. Visi dalyviai buvo labai patenkinti ir dėkingi.

Nuotr. M. Nagio

„Glasnost“ vykdanč

GRIUVANTI TVORA

Ši kartą rašini pradėsiu skaitytojams neįprasta tvarka — perspausdinti iš sovietinės spaudos („Gimtojo krašto“ nr. 1. 1988) žinomas fejtonistės Vytautės Žilinskaitės parašytą, groteską „Tvorą“. Štai jos tekstas.

„Tvorą buvo kaip tvorą: ant jos čirkšdavo žvirbliai, nutūpdavo balandžiai, o prie pamatų glaudėsi blyškūs žolės lapeliai. Sumūryta iš balkšvų plytų, ji stūksėjo aklina ir gan aukšta, kad negalėjome matyti, kas dedasi anapus. Rytai palei ją traukdavome į darbą, vakarais — iš darbo, ir ilgai taip su ja apsirotome, kad beveik nepastebėdavome.“

Tik vieną rytą išvydome ant jos kabanti šūki: ŠI TVORA YRA LABAI TVIRTA! Nustebę išspitrojome į tvorą atidžiau nei paprastai ir tik dabar pamatėme: kur cemento drėbta, kur neįdrėbta, kur plyta išlindusi, kur nutrupėjusi... kas čia bus toliau? Toliau tvora pasidabino nauju šūkiu: Ši tvora yra tvirtesnė už kitas tvoras!

Kas gi vėl atsitiko? Dar idėmiau nužvelgėme tvorą ir aihtelėjome: vienur kitur jau eizėja, o ant keteros stypso berželis, šaknimis trupindamas cementą... Vėl įprastu keliu skubėjome į darbą ir atgal. Tvorą taip pat nestovėjo vietoje, ir naujajį šūkį išstūmė dar naujesnis, šikart itin didelio formato: ŠI TVORA YRA TVIRČIAUSIA IŠ VISU TVORŲ! Kas gi vėl? Net sustojome kaip įbesti, kad geriau išžiūrėtume. Kaip tik po šūkiu tvora buvo įtrūkus ir į viršų ėjo plėtančios plyšys.

Nespėjome šio reginio apmąstyti, tai yra, kad nespėjome apmąstyti, tvora pasidengė nauju šūkiu — dideliu kaip niekad: Šiai tvorai neprilygsta jokia pasaulio tvora! Iškart sumėtėme, kad atsitiko kažkas rimto. Nesuklydome: audeklas su šūkiu buvo ištemptas ant didžiulės išgriovos, kurios šonai buvo pavojaingai pasvirę... Vėliau tvora dangstėsi dar grandioziškesniais šūkais, tačiau neturėjome laimės jais gerėti: iš toli aplenkdamėme tvorą, kad neužgriūtų mums ant galvos...

Tai ir visas groteskas, paskelbtas sovietinėje spaudoje. Nekomentuosime — paliekame skaitytojams.

„Glasnost“ (viešumo) dėsnio įtakoję okup. Lietuvos kultūrininkai pasidarė atviresni. Susidarė galimybės ir spaudoje skelbti mintis, ką jie galvoja. Tokių jų atvirų pasisakymų mes esame ne viena proga paskelbę. Neseniai (1.12) šioje vietoje pacitavome kai kurias rašytojo Vytauto Petkevičiaus mintis, pareikštas vieno pokalbio metu ir paskelbtas „Literatūros ir meno“ savaitraštyje. Mintys, kad ir „perestroikos“ laikais, drąsokos. Atrodo, kad už jas V. Petkevičius gavo „pylos“, nes „Gimtojo krašto“ nr. 1 aiškina: „Bet vos tik atsigrižtu į mūsų respublikos spaudą, pradėdavo abejoti. Štai blykstelėjo nedidelė liepsnelė „Literatūroje ir mene“, padiskutavome mes, literatai, ir pasirodė, padegėme sulėtinto veikimo bomba. Ji ir kūrybiškumo atmosferą išmetė didelį kiekį gaizių, senoviškių subjektyvizmo dūmų. Retkarčiais tokia liepsnelė užsidega „Gimtajame krašte“, „Kultūros baruose“, bet vėl prislopsta, nes kol kas nepalanki kūrybinė atmosfera neleidžia ištiesti sparnų savo dalyką išmanantiems, mylintiems ir dėl jo išgyvenan-

tiems žmonėms... Netikiu, kad deržimorda, visą savo gyvenimą siekęs karjeros per kitų galvas, gali persitvarkyti per dieną. Tačiau tikiu, kad partija sukurs sąlygas ir sudarys tokią kūrybinę atmosferą, kuri vieną kartą pastatys į vietą tuos negabius, kelis lozungus iškalčius „aktyvistus“ ir nebeleis jiems lozungais užtrenkti arba nesavų balsu perrekti kūrybinio ir sveiko mūsų tautos proto... Persitvarkymo laikotarpiu man gerojai sunkiau pasidare gyventi, nes žengti naują kokybinį žingsnį ne taip jau lengva, juo labiau, kad vėl esi draudžiamas, braukomas, ištrinamas, tik labai tyliai, be didelio ankstesnio triukšmo. Skaitytojai mane laiko lyg ir didvyriu, lyg ir doru žmogumi, o biurokratai — demagogu ir melagiū“.

Mūsų minėti „pasisakymai“ ir sovietinio gyvenimo kritika yra naudingi Sovietų žmonėms, o mums išeiviams įdomūs. Bet iš kur jie kyla? Iš viršaus ar iš apačios? Daug kas teigia, kad M. Gorbaciovas nėra pavergtų tautų draugas ar koks nors liberalas rusas, atvirkščiai — didžiulis. Lankydamsis Latvijoje, Estijoje, Sovietų S-gos šiaurėje, rytuose, Ukrainoje ir kitur, jis visiškai nesidomėjo vietinių tautų kultūriniu gyvenimu ir nieko joms nežadėjo. Jo reformos turėjo būti grynai ekonominės. O kultūrinė iniciatyva atskirose respublikose išėjo iš jų pačių, t.y. iš apačios, pasinaudojant M. Gorbaciovo „viešumo“ dėsnium. Sakysime, paskelbta demokratiškesnių rinkimų (iš ne vieno, bet kelių kandidatų) teise pasinaudojo ir kai kurios mokslinės bei kultūrinės institucijos.

„Perestroika“ iš esmės reikėtų vertinti teigiamai, nors ji ir nesirijo keisti centralizuotos diktatūros pagrindų. Tačiau nėra duomenų, kad naujos reformos būtų įgyvendintos. Jau dabar aišku, kad vadinamoji „ūkiskaita“, t.y. dėsnis, kad kiekviena įmonė turės išsivysti savo pajamomis, gali atnešti 20 milijonų bedarbių. Sumažinti valdžios aparatą (18 mil. tarnautojų) nevyksta, nes, likvidavus vienas įstaigą, jų vietoje įsisteigia kitos, tik naujais vardais. Sovietai yra masinės bedarbės akivaizdoje. Pakelti gamybos lygį neįmanoma be užsienio technologijos ir jo paskolų. Bet kuri Vakarų šalis skolins Sovietams? Manoma, kad žaliavos ir investicijos ligi 1991 m. pabrangs 50-100%. Kartu pabrangs ir reikalingiausios prekės. Dabar valstybė savo priemonėmis subsidijuoja žemės ūkio gaminius. Pigia kaina parduodama mėsa, jos gaminiai, pieno produktai, daržovės ir kt. Šiam reikalui valstybė skiria apie 100 milijonų rublių. Ap-skaiciuojama, kad prekių kainos pabrangs 50-100%, o atlyginimai tepakils 20-35%. Kyla visuotinis darbininkų nepasitenkinimas. M. Gorbaciovo opozicijoje yra daugelis politbiuro narių, partinio aktyvo dauguma. Taigi jo dienos gali būti nebeilgos...

O kas po jo? Spėjiojimai įvairūs: gali atsirasti naujas kietesnis diktatorius, gali iškilti karinė diktatūra. Tuo atveju būtų pavojus, kad būtų panaikintos sąjunginės respublikos ir įkurta rusiška valstybė. Šiuo atveju Lietuva sulauktų kieto režimo. Tačiau, kaip ten kas iš tiesų įvyktų, pranašauti nedrįstame.

b. kv.

NUTARIMAI IR JŲ VYKDYMAS

Trys Lietuvos Bendruomenės projektai

JAV Lietuvos Bendruomenės

XI taryba trečiojoje sesijoje St. Petersburg, Floridoje, lapkričio 13-15 d. priėmė eilę nutarimų, kurie jau buvo paskelbti spaudoje. Mūsų visuomenė gana nusivylusi rezoliucijomis ir nutarimais. Daugelio įsitikinimu tai esą suvažiavimų, seimų ar kongresų lyg papuošalas ir dėl jų vykdymo niekas neįsivaišina galvų, kaip ir dėl Naujųjų Metų pasižadėjimų. Kituose suvažiavimuose vėl priimamos maždaug tokios pat rezoliucijos pasidžiaugti patiemis ir padžiuginti visuomenę.

Tokiam įsitikinimui pagrįstas yra. Jei kas padarytų tyrinėjimus ir surinktų visų organizacijų viešai paskelbtas rezoliucijas, rastų kalnus neįvykdytų pažadų, pasiryžimų ir tuščių pažadų. Tuo nenorima pasakyti, kad taip yra visur ir visada, bet atsakingai priimančių save įpareigojančių rezoliucijų yra mažai. Nebus sudramatizuota, teigiant, jog tai beveik išimtiniai atvejai.

Kad su tokia padėtimi susigvenusi ne tik visuomenė, bet ir organizacijų vadovai ir veikėjai, pailiustruoją Vliko seimas Montrealyje. Ten Vliko vicepirmininkas, tapęs nutarimų komisijos pirmininku, seimo dalyvių pasiūlytas rezoliucijas ir nutarimus susidėjo į kšienę ir posėdyje, kuris turėjo tas rezoliucijas priimti, nepasirodė.

Gali atsirasti neatsakingų žmonių ir rimtai organizacijai tokių pokštų iškreipti, bet kaip galvoti, kada dėl tokio rimto reikalo viešo paaiškinimo visuomenei nedavė tos organizacijos vadovybė ir ne viena iš penkiolikos sudarančių grupių nematė reikalo padaryti viešo pareiškimo nei Vliko valdybai užklausimo. Juk metiniai seimai tam ir kviečiami, kad priimtų vykdomųjų organų apskaitas ir padarytų nutarimus kitų veiklos metų vykdymui. Vienintelis aiškinimas, kad organizacijos vadovybė, nei ją sudarančios grupės į nutarimus rimtai nebežiūri.

Bendruomenėje kitaip

Pabrėžtinai šviesia išimtimi iš niūrokos situacijos išsiskiria JAV Lietuvos Bendruomenė. Krašto valdyba ne tik teoriškai, bet ir faktiškai atsakinga tarybai. Atsakinga už praėjusios

JUOZAS KOJELIS

tarybos sesijų nutarimų vykdymą. Ne paslaptis kad kiekvienoje LB taryboje yra tam tikras skaičius narių, kurie valdybos atžvilgiu yra opoziciskai nusiteikę. Jie pirmieji valdybos pateiktas apyskaitas sutinka su pastabomis, paklausimais, kritika. Bet organizuotai bendruomenei tai išeina į naudą. Krašto valdyba todėl stengiasi rūpestingai vadovautis sesijoje priimtais nutarimais. Kiekviename posėdyje pirmiausiai peržiūri sesijos nutarimus ir patikrina, kas atlikta ir kas dar reikia atlikti. Valdyba žino, kad ateinančioje sesijoje reikės duoti pilną ir argumentuotą apyskaitą.

Nutarimai sesijų metu daromi parlamentarine tvarka. Pirmiausiai klausimai svarstomi ir nutarimai formuluojami atskirose komisijose. Susilaukus daugumos pritarimo komisijoje, nutarimai ir pasiūlymai pateikiami plenumo posėdžiams. Čia daromi galutiniai sprendimai. Vėl vyksta diskusijos. Vieni pasiūlymai priimami, kiti pa-keičiami arba gražinami komisijoms persvarstyti, o dar kiti atmetami. Beveik juokingai atrodo kartais spaudoje pasirodanti LB kritika, kada atskiro tarybos nario pasisakymas diskusijose priskiriamas visai Lietuvos Bendruomenei.

JAV Lietuvos Bendruomenėje pasiūlymų svarstymas ir nutarimų priėmimas yra pagrindinė tarybos sesijų dalis. Visa kita, — tai lyg pasirošimas padaryti JAV Lietuvos Bendruomenės vardu save įpareigojančius nutarimus. Net pagalvoti negalima, kad kas sesijos metu komisijų pasiūlymus įsidėtų į kšienę ir plenumo posėdžiui jų svarstyti nepateiktų. Sesija būtų lyg ir neįvykusi.

LB tarybos sesijose pasitaiko aštrių susikirtimų, iškyla stiprių kontroversijų, bet tai normali ir galbūt reikalinga parlamentarinės tvarkos apraška. „Pasibare“ posėdžiuose, tarybos nariai dažniausiai taikingai bendrauja asmeniškai. Todėl tarybos sesijas vaizduojama ne vien iš pareigos, bet ir iš malonumo. Tarybos sesijose galima pamatyti ir pasimokyti, kaip veikia demokratinė sistema, kurioje reikia nusilenkti daugumos valiai.

Trys LB projektai

Kaip jau minėta, nutarimus daro LB tarybos sesijos, juos vykdo krašto valdyba. Tačiau krašto valdyba tarpesiniame laikotarpyje gali daryti sprendimus, kai iškyla skubių reikalų, ir sesijos laukti nebegalima. (Sesijos normaliai vyksta vieną kartą metuose). Tačiau valdybos sprendimai, surišti su didesniais išlaidomis, turi laukti artimiausios sesijos, kad gautų tarybos pritarimą.

Žiūrint iš politinės perspektyvos, rašančiojo nuomone, buvusioji taryba patvirtino du svarbius krašto valdybos projektus: sutartį parašyti nacių okupacijos laikotarpiu Lietuvoje (ir kiek su juo susiliečia pirmasis bolševikmetis) istoriją ir, antra, reprezentacinį lietuvių centro Washingtono kūrimą.

Pasirašyta sutartis

Sutartį istorijai parašyti krašto valdyba pasirašė su dr. Sauliumi Sužiedėliu, kelerius metus išdirbusiu JAV Teisingumo departamento specialiųjų investigacijų įstaigoje — OSI ir pasitraukusiu iš ten, protestuojant dėl nežmoniško pasielgimo su Amerikos natūralizuotu estų kilmės piliečiu Karl Linna.

Tos sutarties klausimas buvo diskutuotas pirmą krašto valdybos posėdyje ir paskui pateiktas tarybos trečiajai sesijai. Atsirado negausi, bet kietą opoziciją. Kai kam buvo sunkiai suvirkšinamas faktas, kad su-

tartis daroma su asmeniu, kuris dirbo OSI įstaigoje, net nekvestionuojant jo mokslinių kvalifikacijų, akademinio sąžiningumo ir lietuviško garbingumo. Nepasitikėjimo klausimas buvo remiamas faktų, kad Sužiedėlis dirbo OSI įstaigoje. Jis dirbo ten kaip ekspertas — istorikas. Buvo planinama pora jo pareiškimo citatų, kaip įrodymas jo nesupratimo ano meto problemų esmės. Tačiau atskira citata, išimta iš konteksto, gali būti klaidinanti, o ir kontekste gali būti atvira ne vienai interpretacijai. Pagaliau vienas antras ir ne visai laimingas pareiškimas dar nėra rimta priežastis diskvalifikavimui. Tokių pareiškimų padaro ir labai didelės asmenybės.

Tarybos dauguma buvo nuomoms, kad dr. S. Sužiedėlis yra vienintelis iš esančių istorikų geriausiai kvalifikuotas tokiame darbu parašyti. Tarybos sesija didele dauguma krašto valdybos padarytą sutartį patvirtino. Istorijos parašymas kainuos apie 37,500 dolerių. Tikimasi, kad visuomenė supras tokio veikalo reikalingumą ir tą svarbų projektą finansiskai parems.

Norėdamas išgirsti neutralią nuomonę, rašantis šį klausimą išdėstė nuosaikiam ir labai išsilavinusiam lietuviui. Jo atsakymas buvo toks: „Faktas, kad jis dirbo tokioje įstaigoje, yra teigiamas. Jei jis kvalifikuotas kaip mokslininkas, esate laimingi, kad tokį žmogų turite“.

Centras Washingtono

Amerikos lietuvių centro Washingtono steigimo mintį jau senokai kelia jaunieji Washingtono lietuviai, kurie supranta

Nykštukai laukia Kalėdų senelio apsilankymo Dariaus Girėno lietuviškos mokyklos šventėje.

Nuotr. Vlodo Žukausko

Franz Liszt

DANGORAIZIO ŠEŠĖLIS

P. MELNIKAS

Romanas

26

Ir jos atsidavimas neišvengiamybei praėjo su apdusiomis akim. Po to ji kiūtojo vienoj lovos pusėj, alsiai kvėpuodama ir pirštais gremždama jo ranka. Susijaudinusi ji vis tiek dėl kažko kentėjo. Pro viešbučio langą, mėlynoje šviesoje, jis matė pirmą žvaigždžių grūstį ir jam atrodė, kad jis kyla lėktuvu ir daugiau nenusileis. Nekreipdamas dėmesio į ją, jis kiek prisūdavo. Buvo kresteltas po to ir pažadintas Lenos su pabrėžusiomis, turbūt išverktom akim ir vokais. Reikėjo važiuoti vėl į Grand pastatą, prieš dvyliką nakties tikrinti, ar visi ten dirba, vairuoti apsvaigusiam nuo išgerimo ir tartis su Lena, kur jie vedė ieškos buto...

Taip, viskas gerai praėjo.

Jis buvo patenkintas tokiu laimėjimu.

Jam dingęjos, kad nieko blogo neatsitiko. Visi vyrai juk tokie kaip ir jis. Medžiotojai, „grobuonys“, apgavikai nuo vaikystės... Jis mylėjo savo motiną ir jos bijojo. Bijoj, kad neuždraustų jo vaikiškų žaidimų, sukybių ir mažų mergaičių skriaudimų.

Ji buvo jam didelė ir žiūrėjo pasilenkusi į jį. Jis jai pavydėjo visagalybės, nepaklūsumu jai priešindavęs, mažais kumščukais barbendavo ir jos krūtis ar pilvą, kai supykdamas.

Kiek paaukęs gerai jautėsi tik su paaugliais. Vyriškų žaidimų rituale jie viens kitą suprato, kalbėdavo tarp savęs su neapykanta motinoms ir buvo

agresyvūs su merginomis. Kiekvienas girdavosi donžuaniškais laimėjimais, niekindami mergaičių pavydą viena kitai ir jų norą būti viliojotomis. Kai jautė savotišką jaunulišką silpnumą, vienas kitam prisiekdavo: „Mes draugai iki mirties“ ir į savo žaidimus mergaičių neįsileisdavo. Jos tik tykojo, kaip savo grožiu ir burtais berniukus paglemžti ir prištišti prie savęs.

Tik dalinai taip atsitiko...

Kai vedė Ameliją ji norėjo jį kontroliuoti, pasiimti visą sau ir dukrai Ritai, bet Devinskis nesileido. Į Amelijos „kur eini ir kada grįsi?“ jis dabar nerado reikalo net atsakyti. Paskutiniu laiku ji net nebeklausė. Jis įsitraukė į tokią darbo rūšį bendrovėje ir diskotekos prižiūrėjimą, kad beveik visa para buvo užimta. Namie pasirodydavo tik retkarčiais.

Ir taip vėl tarsi grįžo į tą stadiją, kai, bijodamas motinos, niekindavo merginų naivumą ir tartum dar keršį Gimdytojai Motinai. Jautė, kokia tai absurdiška padėtis: motinai nematė sau artimos sielos, o Lenoj tik melužė, ir jokios draugystės joms abiemis negalėjo būti. To ir nereikia. Nei Lena, nei Glowertis, nei White negalėjo būti jo draugai. Kam draugai jam reikalingi? Kaip su jais kalbėti, jei nuo kiekvieno vis ką nors slėpė? Reikėjo taip dažnai meluoti, beveik kiekviename žingsnyje.

White bendrovėje Devinskis prisėdė prie Prūsos ir tikrino dangoraizio stovybos darbų tabelės progresą.

— Po šimto, — nustebo Prūsos nekritiškumui, bet to ir tikėjosi.

Prūsas dirbo iš trijų tabelių. Viena buvo paruošiamoji stadijoje, jo paties parašyta, kita — White, o trečia — rangovo. Prūsas turėjo kritiškai ir smulkmeniškai jas patikrinti.

Jo darbe, deja, nesimatė nieko naujo.

— Čia lengvas darbas, — pasakė Devinskis. — Tu diktuoji sąlygas ir darbo laiko tempą primatei savo

tabelėje.

— Tai rezultatas iš trijų tabelių. — Papurtęs Prūsos veidas sudrebėjo.

— Matau, bet nepasitikek nė viena. Ypač rangovu. Iš brėžinių perstudijuok. Stovybos darbo laikas — pinigais mūsų klientui.

— Peržiūrėjau ir brėžinius, — pyko Prūsas.

— Statyk sau klausimus, kaip šios trys tabelės atsirado. Imk dėmesį ir būsimus pakeitimus — brėžiniuose jų dar bus.

— Kokie pakeitimai?

— Kritiškai žiūrėk į netikėtumus. Juos turėjome panašiam darbe ir šita...

Devinskis pakilo, pasirausė stalčiuose ir atnešė Prūsui panašaus dangoraizio tabelių pundą, paklojo ant stalo ir vėl aiškino, kaip reikia skaičiuoti rangovo darbo valandas, dienas...

Putlame Prūsos veide įsispaudė nepasitenkinimas. Jo visas atliktas darbas buvo iškritikuotas. Jam buvo duotas pavyzdys, kurį reikėjo greitai perstudijuoti. Ar jis suspės?

— Ponas Devinskis! — per garsiakalbį nuaidėjo Marilinos balsas, šaukiantis jį prie telefono.

Savo kabinetą jis pakėlė telefono ragelį. Lenos balsas jį maloniai nuteikė. Atsirėmęs į kėdės atlošą jis sukiojosi joje, žiūrėdamas pro stiklą, kaip Prūsas var-to ant stalo jam sukratus tabelės ir ilgai klausydamsis Lenos jauno balso. Pasiseikimas su mergina kuteno jo savimeilę, ji buvo tokia linksma ir pilna sumanymų.

— Alanai, buvau parduotuvėse, — jos čiaušėjimas pakito, pasidarė rimtesnis.

— Ir ką?

— Ar man atleisi, kad dairaus po parduotuves?

(Bus daugiau)

GALIMYBĖ SUBURTI LIETUVIŠKOJE VEIKLOJE NEDALYVAVUSIUS

ANTANAS MASIONIS

Man tokia galimybė pasitaikė visai netikėtai, be jokių mano pastangų, net nežinant, kad iš viso tokios galimybės esama. Tačiau, toji sritis tiek padirbėjus, išitikinai, kad šitai nėra vien tik koks retas ar grynai atsitiktinis dalykas, bet galimas kiekvienam, turinčiam šokių tokių kvalifikacijų ir ypač norinčiam padirbti lietuviškos arba, kaip mes paprastai sakome, tėvynės labui. Taigi šio mano straipsnio tikslas yra atkreipti mūsų veiksmų ir veikėjų dėmesį į tą dar neišnaudotą galimybę, nes, tinkamai ją panaudojus, galima pasiekti nepaprastai gerų rezultatų. Rašysiu grynai iš savo patirties ir šiek tiek detaliau, kad norintieji taip pat šioje srityje padirbėti žinotų, kaip ir nuo ko pradėti.

Dabar jau reikia pasakyti, kas ta galimybė ir kodėl ji man buvo netikėta. Netikėta dėl to, kad, išmokytojas 30 metų (15 metų Lietuvos mokyklose ir 15 metų amerikietiškoje, neskaitydamas darbo šime krašte liuanistinėje mokykloje), prieš 11 metų išėjęs į pensiją ir sulaukęs jau 78 metų, turėjau vėl grįžti į mokyklą ir vėl pradėti mokytojo darbą. Gal ne vienas pamanytų, kad aš čia jau leidžiuosi į fantazijas, nes kas gi gali verstį žmogų pensininką, sulaukus tokio amžiaus, vėl dirbti, ypač čia Amerikoje. O vis dėlto vertė! Vertė lietuviška sąžinė, nes buvau pakviestas į Community College dėstyti kursą apie Lietuvą: Lietuvos geografiją, istoriją, kalbą ir kultūrą. Kas gi mano vietoje būtų tokio pasiūlymo ramia sąžine atsiskęs?

Tiesą pasakius, nesipuočiau tuoj pat tą pasiūlymą priimti. Turėjau tam tikrų abejonių. Pirmiausia norėjau sužinoti, ar aš būsiu priimtinas dėl savo amžiaus, nes buvau kviečiamas ne pačios administracijos, bet per kitus asmenis, o antra, norėjau daugiau patirti apie pačią kolegiją, pvz., kaip toli ji nuo mano gyvenamos vietos, kuriom valdoma man bus skirtas darbas, koks apie tą laiką kolegijos link judėjimas, būtent, ar pakelsiu tai savo amžiuje fiziškai. Apie atlyginimą nė nesiteiravau, pagalvojęs, kad už tokią progą dar mes turėtumėm primokėti, kad mus tokia programa į kolegiją įsileidžia. Pagalvojau, kiek duos, tiek bus gerai, o jei ir nieko neduos, bus ir tai gerai.

Sužinojęs, kad mano kursas bus vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro, kad kolegija nuo mano gyvenamos vietos yra už 30 mylių ir pats patyres, kad tuo metu yra, tiesa, nemažas judėjimas, kad man truks nuo valandos iki pusantros kolegiją pasiekti, bet bus daug lengviau naktį grįžti, apsisprendžiau pasiūlymą priimti. Pasiūlymas dėstyti dalykus apie Lietuvą buvo per daug viliojantis, kad būčiau galėjęs, kaip minėjau, ramia sąžine jį atmesti.

Dabar šiek tiek apie tai, kaip ir iš kur kilo sumanymas organizuoti toje kolegijoje kursą apie Lietuvą, ko iki šiol nėra ten buvę. Tas sumanymas kilo iš labai menko ir visai paprasto dalyko. Viso to kaltininkas buvo vieno žmogaus, Edvardo Barausko iš Schenectedy, laiškas

Bridges redaktorei, kur jis tarp kitko užsimena, kad jo žmona dėsto kursą apie Lietuvą vienoje Community College New Yorko valstijoje. Tą laišką, skaitydama Bridges, pamatė viena lietuvių kilmės medicinos sesuo Betty DiAndriole (Elzbieta Tamolaitė), dirbanti Community College of Morris, Randolph, N.J. Jai tuoj kilo mintis, kodėl toks kursas negalėtų būti įvestas ir jos kolegijoje. Pirmiausia ji norėjo daugiau sužinoti apie patį kursą, kad su ta informacija galėtų kreiptis į savo kolegijos atitinkamo departamento tokių programų organizatorę ir jau tiesiog prašyti, kad jei ten, New Yorko valstijoje, tokio pat tipo kolegijoje tas kursas dėstomas, tai kodėl negalėtų būti įvestas ir jos kolegijoje, nes ji buvo išitikinusi, kad ir čia atsirastų pakankamai klausytojų tokiai klasei sudaryti.

Elzbieta parašė Bridges redaktorei Demie Jonaitienei, paprašydama apie tą kursą daugiau informacijų, ir netrukus gavo tai, ko jai reikėjo. Ir gavo, ko ji net nesitikėjo, būtent Xerox kopiją, atspausdintą iš Hudson Valley Community College programų katalogo. Ji tą atspaudintą perdavė savo kolegijos Community Service programų organizatorei Lindai Lower ir

paklausė, kokia yra galimybė įvesti tokią programą jų kolegijoje. Linda Lower, susipažinusi su ta programa, pasakė, kad tokia programa įvesti jokių kliūčių nebus, jei tik bus surastas tokios programos dėstytojas.

Dėstytojo Elzbieta ieškojo irgi labai paprastu būdu. Skaitydama Patersono vyskupijos savaitraštį The Beacon, ji pamatė, kad Lietuvių vyčiai, patersone rengia festivalį ir kad dėl bilietų ir visokios kitokios informacijos galima kreiptis į Janiną Mežiūnę. Tad Elzbieta ir paskambino Janinai laikraštyje duotu telefonu, prašydama padėti jai surasti tam kursui dėstytoją. Janina užsirašė jos telefoną ir pažadėjo savo pagalbą. Ji tuoj man paskambino, nupasakojo visą reikalą, davė Elzbietai telefoną ir patarė, kad aš jai paskambinčiau, nesvarbu, ar mano atsakymas būtų teigiamas ar neigiamas. Taip ir užsimezgė mano ryšiai su Community College of Morris. Šioje vietoje reikėtų pabrėžti, kaip mums yra labai svarbu skelbtis ir redaktoriams laiškus rašyti ir mūsų pačių ir kitų leidžiamuose laikraščiuose anglų kalba. Kada tik mes Patersono taip pasiskelbdavome, visuomet ir mūsų parengimus atėdavo daugiau niekad nematytų lietuvių, kurie paskui prisidėdavo ar tai prie mūsų organizacijų ir prie parapajų. Kaip mateme, toks paprastas laiškas ir paprasta žinutė anglų kalba laikraščiuose padėjo net kursą apie Lietuvą kolegijoje įvesti.

Kaip tie mano užmegzti ryšiai su kolegija toliau vystėsi, pasakosiu vėliau. Dabar norėčiau supažindinti skaitytojus su tomis Community kolegijomis, kokius kursus jos organizuoja ir kokios yra

galimybės mums su savo kursais į jas įsibrauti. Tos kolegijos, kurių JAV yra labai daug, paprastai turi atskirą skyrių, vadinamą Community Service Programs, su atskiru direktoriumi, su atskira įstaiga ir savais tarnautojais, bet naudojasi bendrosios kolegijos patalpomis, įrengimais ir mokslo priemonėmis. Kaip jau pats tos kolegijos vardas pasako, šis bendrosios Community College padalinys specialiai tarnauja to apskrityje (county) dažnai jau brandesnio amžiaus gyventojams šviestis toliau. Tačiau klausytojais gali būti ir kitų aplinkinių apskričių gyventojai. Jokia amžiaus riba, taip pat ir mokslo lygis, stojant į šią kolegijos padalinį, nenumatyta. Čia klausytojai gali būti nuo 20 iki 80 ir daugiau metų. Čia gali sėdėti klaseje net ir pradžios mokyklos nebaigęs greta turinio doktoratą. Tokių, kaip vėliau matysime, buvo ir mano kurse. Užtat šitokie kursai yra credit free arba no credit kursai, kitaip sakant, šį kartą baigiam neduodamas joks pažymėjimas, nebent jam būtų reikalingas pažymėjimas, kad jis tokį kursą yra lankęs. Panašias vakarines mokyklas suaugusių švietimui mes turime ir Lietuvoje. Jos vadinasi liaudies universitetais (žūr. Liet. Enciklopedija, XIV, 503 psl).

Šios Community Service Programs turi aibę visokių kursų įvairaus ilgumo, pradedant nuo vienos iki kelių sesijų. Sesijų ilgis labai nevienodas. Viena sesija gali būti dviejų, trijų valandų ilgumo, kita gali užtrukti net visą dieną (šeštadienį) ir per tą dieną yra užbaigtas visas kursas. Pradžiaiame rudens semestre kolegijoje suaugusių švietimui arba įvairiose srityse pasitobulinimui buvo suorganizuoti 182

kursai, žinoma, ne tuo pačiu vakaro metu ir ne tomis pačiomis valandomis, nors ji yra labai talpi, nes iš viso joje yra apie 9000 studentų. Koks skaičius tų kursų suaugusiems, toks įvairumas ir programų. Čia išvardysiu tik keletą charakteringusių, pvz., kaip pasirinkti ir pagaminti žuvį, kaip pagaminti valgi tik vienam žmogui, kaip pakeisti mokytojo karjerą ir pelningesnę, programa dantisto chirurgo asistentui paruošti, kursas apie federalinius ir valstijos mokesčius, šokių kursai, biznio ir investavimo, kaip daryti su kuo nors interview, finansų planavimas, išeinant į pensiją, ir dviejų sesijų kursas apie kelionę į Sovietų Sąjungą ir iš tos kelionės skaidrių rodymas.

Už visus kursus imamas mokėstis. Jis yra įvairus, būtent, pagal kurso svarbą ir ilgumą. Pvz., vienos sesijos, bet visos dienos kursas apie gamtos vaizdą ir atskirų objektų gamtoje fotografavimą kainuoja 32 dol., pensininkams tik 4 dol., o už sekretoriavimo kursą pagal Wang OIS sistemą, trukusį tik visą dieną šeštadienį ir pusę dienos sekmadienį, reikėjo mokėti 132 dol. Pensininkams mokėstis net nenurodytas, nes jie tokių komplikuočių kursų jau neima. Tarp kitko, už mano kursą, kuris buvo pavadintas „Lietuva: kalba, istorija ir kultūra“ ir buvo 6 sesijų (12 valandų kursas), reguliarius klausytojai mokėjo kolegijai 37 dol., o pensininkai – tik 5 dol.

DAUG BIUROKRATŲ

Federalinių įstaigų studija parodė, kad Illinois valstijoje daugiausia biurokratijos, valdininkijos, yra 6,627 valdžios įstaigos. Po to eina Pennsylvania su 4,956 valdžios įstaigų.

STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLA NERINGOJE

JONAS V. DUNCIA

Kalėdų švenčių laikotarpyje trumpam poilsiui ir Neringa suvažioavo burs studentų ateitininkų. Gražios, kalnuotos, sniegu padengtos Vermonto apylinkės privilegijos Neringą rytinio pakraščio studentus ateitininkus. Nepabūgo Neringos aplankyti ir vienas kitas net iš Toronto ir Rochesterio. Smagu ir prasminga buvo praleisti savaitę laiko nepaprastai gražiam gamtos prieglobstyje ir pagyventi lietuviškoje nuotakoje. Seselė Ignė ta progą atvyko iš Putnam ir visus maloniai priėmė. Kaip minėta, šis stovyklavimas buvo daugiau skirtas poilsiui bei pramogai, norint trumpai atsipalaiduoti nuo visokių mokslų ir kitų įsipareigojimų. Ta progą savaitės eigoje buvo keletas iškylų ir garsias Vermont slidinėjimo vietas. Oras pasitaikė geras, tik šaltokas. Vieną dieną Stratton kalno viršūnėje temperatūra pasiekė „wind-chill“ -60 laips. C. Lietuviai nepabūgo šalčių ir keletas stovyklautojų išdriso tą dieną slidinėti.

Be sportavimo, suspėta pasikalbėti religinėmis, tautinėmis ir visuomeninėmis temomis.

Algis Lukoševičius iš New Haven, Conn., pravedė pašnekęs apie tautiškumo išlaikymą svetur. Daugumos nuomone stipriausias veiksnys prilaikyti lietuviškumą yra lietuviškos stovyklos. Visi pasižadėjo, sukūrę šeimą, būtinai siųsti savo prieauglį į lietuviškas stovyklas.

Sekmadienį kun. V. Cukuras, atvykęs iš Putnam, atlaikė šv. Mišias. Prieš Mišias jis pravedė pašnekęs apie tos dienos Mišių

skaitymų reikšmę.

Dr. Jonas Duncia iš Delaware kalbėjo apie mokslus baigusio jauno žmogaus kelio krypties pasirinkimą, siekiant pilno ir prasmingo gyvenimo.

Seselė Ignė supažindino su knyga „The Postponed Generation“. Autorė dr. Susan Littwin nagrinėja klausimą, kodėl Amerikos jaunimas žymiai vėliau bresta, kodėl daugumai sunku nutarti kokią profesiją pasirinkti.

Stovyklautojai patys suorganizavo susikaupimo vakarą. Jame buvo įdomiai nagrinėjami esminiai gyvenimo klausimai, ypač liečiantieji jaunų žmonių morale. Atsakymai rasti Šv. Rašto ištraukose.

Naujų Metų išvakarėse stovyklos šeimininkės stud. Asta Lukoševičiūtė ir Ramunė

Naujųjų Metų išvakarėse Neringoje. Iš kairės: Laura Šatinskaitė, Aras Suziedelis ir Audrė Lukoševičiūtė.

Adams paruošė iškilmingą vakarienę. Kavutei suspėta iškepti gražūs ir labai skanūs tortai.

Nauji Metai sutikti su daina ir šampano taurėmis. linksmai pasišokus, baigėme labai pasisekusią ir puikiai suorganizuotą studentų žiemos stovyklą Neringoje.

New Yorko studentų draugovei tariaime nuoširdų ačiū už pavyzdinį atliktą darbą. Pagrindiniai šios stovyklos organizatoriai ir darbininkai buvo Audrė Lukoševičiūtė, Laura Šatinskaitė, Andrius Adams, virėjos Asta Lukoševičiūtė ir Ramunė Adams, visi iš New Yorko.

Naujųjų Metų išvakarėse susirinkę Neringos stovykloje. Iš kairės: Henrikas Šatinskas, Ramunė Adams, Algis Ankus ir Gailė Jonytė iš Toronto.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraują nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 Wes' 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektrinis ir namų apšildymo
emų patalysimai.
Vytautas Taras

ELEKTROS

[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

HELP WANTED

MAINTENANCE ELECTRO/MECHANIC

Looking for an individual to perform electrical maintenance work. Duties include troubleshooting and reading blue prints of 480v applications with 110v controls. Lay out work in installation of production equipment, electrical building maintenance and p.m. maintenance. There are among other responsibilities of this position. 3-5 years experience required along with a good mechanical aptitude of manufacturing equipment is essential for this position. Must be able to read and write English. Apply in person between 8am-3pm:

ALCAN BUILDING PRODUCTS

11440 W. Addison
Franklin Park, IL 60131

equal opportunity employer m/f

Pigia parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje

VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieskomoje apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

FOR RENT

For rent 2 beautiful cottages in nice, quiet area; 1 bl. from lake; pvt. beach, linens incl.; seasonal or monthly availab. Lakeside, MI. Call Rita: 312-445-4465.

Išnuomojami 2 kamb. su atskiruėjimu 71 St. & Rockwell Ave. apylinkėje. Skambinti 925-7612.

Išnuomojamas 5' kamb. (2 mieg.) švariai įrengtas butas 64 St. ir California Ave. apylinkėje. Skambinti 436-1355 po 6 v.v. Kalbėti angliškai.

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragare ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.

Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

V. Baravykas

Apie 30.000 žodžių ir posakių
Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė

Žodyne duodama palyginti nemaža bendrinės kalbos žodžių, šnekamosios kalbos žodžių, kurie dažnai vartojami kaip amerikizmai. Žodynas skirtas pirmiausia besimokantiems anglų kalbos vidurinėse ir aukštesiose mokyklose ir padeda išversti vidutinio sunkumo angliškų tekstus. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu in USA \$18.90.

Illinois gyventojai moka \$20.25.

Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį \$19.70.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, IL 60629

Jauniausi Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos mokiniai. Scenoje rodo savo vaidybinus gabumus.
Nuotr. Vlado Žukausko

IDOMUS PRECEDENTAS

Idomus, gal ir istorinis faktas įvyko Clevelande, kai žydai, lietuviai ir kitos tautybės kartu kreipėsi į JAV prezidentą Reaganą, Senato daugumos lyderį Byrd ir Sovietų komunistų partijos generalinį sekretorių Gorbačiova, prašydami atsaukti nacių-sovietų (Stalino-Hitlerio 1939 metų) pakta, nebekišti sąžinės kankinių ir psichiatrinės ligoninės, leisti žydams, krikščionims ir kitų religijų bei tautybių žmonėms emigruoti iš Sovietų Sąjungos. Kaip prisimename, Sovietų lyderio lankymosi ir atominio ginklų INF sutarties pasirašymo metu Washingtono žydai ir pabaltiečiai bei kitos tautos demonstravo atskirai.

Šis reikalavimas buvo pasirašytas Ohio Helsinki Accords Council, American Jewish Committee Cleveland Chapter, JAV Lietuvių Bendruomenės ir Committee in Support of Solidarity-Pomost, minint Žmogaus teisių dieną Clevelando miesto rotušėje 1987 m. gruodžio 7. Kaip šis precedento neturintis faktas virto realybe? Ohio Helsinki Accords tarybos Clevelando skyriui vadovauja Gaila Klimaitė, Vasario 16-sios, Nepriklausomybės akto signataro Petro

Klimo brolio Adolfo dukte. Toje organizacijoje Lietuvių Bendruomenei atstovauja LB krašto valdybos narys specialieji reikalams dr. Viktoras Stankus, o Ohio ir Kentucky apygardos žydų komiteto (American Jewish Committee) direktorius ir vietinio Clevelando skyriaus pirmininkas yra dr. Martin Plax. Po eilės pasitarimų tarp žydų ir Lietuvių Bendruomenės buvo įsitikinta, kad sovietų-nacių pakto neatšaukimas kenkia žydų ir krikščionių žmogaus teisių pagerinimui ar įgyvendinimui Sovietų Sąjungoje, pabrėžiant, kad to pakto išdavijoje buvo okupuotos ir Pabaltijo valstybės. Gruodžio 5 d. dr. V. Stankus parašė laiškus prez. Reaganui, krašto apsaugos patarėjui (National Security adviser), lt. gen. Collin Powell, valstybės sekretoriui George Shultz, valstybės Europos ir Kanados reikalų psekretoriui (Assistant Secretary of State for European and Canadian Affairs) ambasadoriui Rozanne Ridgway, nurodant, kad minint Jungtinių Tautų paskelbtos Žmogaus teisių dienos progą Clevelando miesto rotušėje bus iškilmės, kur dalyvaus Ohio Helsinki Accords Council, Amerikos žydų komitetas, JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai kartu su kongresmanu Feighan ir Clevelando miesto meru Voinovich kreipsis į Gorbačiova panaikinti paskutinį nacių-sovietų pakta, paskutinį tos sutarties dar tebevykstantį akta.

Taip, gruodžio 7 d., 12-1 val. įvyko miesto rotušės rotundoje iškilmės, kur, be minėtų organizacijų bei asmenų, dalyvavo AFL-CIO, A. Philip Institute,

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius, Pabaltiečių komitetas, Ukrainiečių organizacijų sąjunga, Polish-American Congress-Ohio Division, Jungtinis ispanų-amerikiečių komitetas, Vietnamiečių bendruomenės atstovai, čekų komitetas ir tautybių sąjūdis. Šių iškilmių metu buvo pagerbtas ir prof. Vytautas Skuodis, kuris buvo Clevelando lietuvių svečias, pakviestas atvykti Clevelando Altos skyriaus. Po visų ceremonijų buvo pasiūstas telegrama Gorbačioviui su nuorašais prez. Reaganui ir Senato daugumos vadui R. Byrd. Pasirašė dalyvaujančių organizacijų atstovai. Miesto etninių reikalų direktorius August Pust taip pat pranešė, kad meras Voinovich asmeniškai kreipsis į Amerikos valdžią tuo reikalu.

Ir nuostabiai greitai, tą pačią iškilmių dieną, buvo gautas atsakymas iš valstybės psekretorės ambasadorės Rigway LB krašto valdybos vicepirmininkui dr. V. Stankui, kur ambasadorė dėkoja už siųstus laiškus prezidentui, valstybės sekretoriui Shultzui ir pagyrė už pastangas atšaukti Ribentropo-Molotovo akta ir Pabaltijo valstybių nepriklausomybių atstatymą. Laiške vėl patvirtinama Amerikos nusistatymas nepripažinti prievartinio Pabaltijo įjungimo į Sovietų Sąjungą nacių-sovietų susitarimo slaptais protokolais.

Dr. Stankus mano, kad tokie teigiami ir greitai reagavimai Pabaltijo valstybių klausimu Valstybės psekretorės, kongresmano Feighan, mero Voinovich ir kitų valdžios pareigūnų yra tautybių bendros, sujungtų rankų veiklos išdava. Į stipresnį balsą, ryškiau ir garsiau atsiliepiama.

Šis idomus precedentas rado atgarsio ir amerikiečiuose.

V. R.

Lietuviai Floridoje

St. Petersburg, Fla.

„SAULĖS“ MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

1987 gruodžio 19 d. St. Petersburgo „Saulės“ lituanistinė mokykla suruošė apylinkės vaikūčiams Kalėdų eglutę. Mokyklos salėje susirinko mažas būrelis tėvelių, kurie kartu su vaikūčiais norėjo pasidžiaugti Kalėdų senelio atvykimu.

Vaikūčiai atliko programą, kurioje jie suvaidino vaizdelį „Jėzaus gimimą“ ir padėkiamavo eilėraščių. Po trumpos pertraukos į salę atvyko Kalėdų senelis ir atnešė pilną maišą dovanėlių. Visi vaikūčiai turėjo progos pasikalbėti su seneliu. Jis kiekvienam vaikui įteikė po dovanėlę. O taip pat ir apylinkės lietuvių bendruomenė neužmiršo mokinukų ir jiems davė po dovanėlę.

Po programos buvo vaišės, ir visi svečiai turėjo progos pasišnekėti, o vaikai tikrino gautas dovanėles.

„Saulės“ lituanistinė mokykla veikia kas šeštadienį Don Vista Community Center, Gulf Blvd., St. Petersburg Beach nuo 9:30 ryto iki 12:30. Mokyklos vedėja yra Aurelija Robertson. Ji taip pat ir mokytoja kartu su Rita Moore. Dabar yra prisirašę 13 vaikų. „Saulės“ mokykla visuomet laukia naujų mokinių.

Kristina Sabalytė
Krulikiene

St. Petersburg, Fla., „Saulės“ lituanistinės mokyklos vaikūčiai.

A.†A. ILMARAI GULBINSKIENEI

mirus, dukrą MILDĄ LENKAUSKIENĘ, Lietuvių Fondo Tarybos narę, jos šeimą ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame

Lietuvių Fondas

A.†A. STELLA B. MORIARITY

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1988 m. sausio 22 d., Manitowish, Wis., sulaukus 82 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame vyras John, sūnus Stephen Sluzinski, keturi anūkai ir septyni proanūkai.

Velionė buvo našlė pirmojo vyro a.a. Paul Sluzinski ir motina a.a. Florence Mason.

Kūnas pašarvotas antradienį, sausio 26 d. nuo 3 iki 9 v.v. Egan Funeral Home koplyčioje, 3700 W. 63rd St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 27 d. iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos 10:30 ryto už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnus ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Egan Funeral Home. Tel. 582-2000.

A.†A. PETRUI MIKULIUI

Lietuvoje mirus, dukrą VERUTĘ, žentą STASĮ ir vaikaitį ALGIMANTĄ MYKOLAČIUS skaudžiamė liūdesyje giliai užjaučiame

G. ir V. Anka
S. ir J. Činčiai
J. ir J. Gramai

J. Karsas
J. Paškevičiūtė
B. Razminienė

A.†A. JOZEFINAI SKUČIENEI

mirus, Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos nariams dukrai PAULINAI MIKŠTIENEI ir žentui ANTANUI MIKŠTUI, giminėms bei artimiesiems liūdesio valandoje reiškiamė gili užuojauta.

Gen. T. Daukanto j.š. kuopos
Vadovybė ir nariai

Mielai, buv. Rockfordo gyventojai, kuri mums visada nuosirdžiai talkindavo,

A.†A. PAULINAI JAKIMČIENEI-NEKRASH

mirus, jos sūnui ZIGMUI ir jo šeimai reiškiamė gilią užuojautą.

Rockfordo lietuviai

A.†A. Sktn. PRANUI ZAILSKUI

mirus, jo sūnus ARŪNĄ ir ALGIMANTĄ su šeimą, brolių ANTANĄ, mūsų draugijos narį, su šeimą ir kitus gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Dzūkų Draugija

A.†A. KONSTANCIJAI STRAZDIENEI

mirus, širdgėlos valandoje reiškiamė gilią užuojautą jos vyrui JONUI, sūnams ALGIMANTUI ir PETRUI ir jų šeimoms.

Vytautas ir Bronė Bildušai
Leonas ir Laima Bildušai

A.†A. ALGIMANTUI ASTAŠAIČIUI

staiga mirus, giliame liūdesyje likusią žmoną BENITĄ, dukterį DAINĄ, žentą DAVID ir sūnų ALGĮ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dalia ir Algis Augūnai
Gražina ir Algirdas Petručiai
Laima ir Petras Žemaičiai

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. sausio mėn. 26 d.

5

PENKERIŲ METU MIRTIES SUKAKTIS

Už a.a. Stasės Genovaitės Žadvydienės sielą buvo atnašaujamos šv. Mišios Pranciškonų vienuolyno švento-vėje 1988 m. sausio 13 d. Kennebunkport, Maine.

Prašau draugus ir pažįstamus maldoj prisiminti velionę.

Liūdintys: vyras Osvaldas ir pusbroliai Jurgis Kukoris, Stasys Razgaitis.

A.†A. JOZEFINAI SKUČIENEI

mirus, jos dukrai PAULINAI MIKŠTIENEI, žentui ANTANUI MIKŠTUI, giminėms ir artimiesiems liūdesio valandoje reiškiamė giliausią užuojautą.

R. V. Albrechtai
S. Juodakis
V. A. Karaičiai
O. L. Kronai
J. J. Labanauskai

M. P. Neniai
O. P. Petriai
E. J. Rudzinskai
I. J. Rimkūnai
B. E. Vengianskai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Kun. dr. K. Trimakas Cicerio Balso skyriaus metinio susirinkimo proga sausio 31 d. 10:30 v.r. Šv. Antano parapijos bažnyčioje aukos šv. Mišias už mirusius narius ir aukotojus ir pasakys pamokslą. Mišių malda bus prisiminimas iš mūsų tarpo anapus išėjusių ir savo artimo meilės darbų kraiteles pas Aukščiausią nunešusių. Po pamaldų parapijos salėje bus susirinkimas: metinės veiklos ir rudenio vėjus apyskaitos ir rinkimai. Susirinkimą atidarys skyr. pirm. dr. Pranas Budininkas. Po susirinkimo pabandymas prie užkandžių. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose ir susirinkime.

x Ligonų slaugymas — gail. sesers Onos Ankenės pranešimas Alvaro pažmonyje Lieuvio sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja kun. Juozas Juozavičius. Gydytojas atsakinėja į sveikatos reikalų paklausimus. Kraujospūdis matavimas. Alvaro gėrybėmis pasivašinimas. Linksmai paslėpti — video operetė. Visi laukiami.

x Aras Petras Narutis, dr. Jolitos Kisieliūtės ir dr. Vyto Naručio pirmgimis sūnelis, buvo pakrikštytas sausio 24 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicerio, Ill. Krikšto tėvai buvo Dainė Narutytė-Quin, jaunojo tėvo sesuo, ir dr. Petras V. Kisielius, jaunosios motinos brolis. Krikštytųjų vaish giminėms buvo Klas restorano salėje. Svečius pasveikino jaunasis tėvas dr. Vytautas Narutis, o naujagimiu buvo sugiedota Ilgiausių metų.

x Tautodailininkė Aldona Veselkienė, Chicago Lietuvos tautodailės instituto įsteigėja ir tarybos pirmininkė, atidavusi Chicago lietuviams didelę kultūrinę duoklę, nuolatiniams apsiuvenimui grįžti į Kanadą. Jos adresas: A. Veselkienė, c/o A. Tamošaitis, R.R. 2, Kingston, Ont., K7L 5H6, Canada.

x Vida Ingaunienė, Les Fleurs Elegante gelininkystės savininkė, Oak Brook Terrace, Illinois, paaugus visas gėles stalamis papuošti ir scenos dekoracijoms madų parodai, kurią ruošia abi Montessori mokyklėlės sekmadienį vasario 21 d. 2 v. p.p. Jaunimo centre.

x Marquette Delicatessen savininkė Daiva Jurs parems Vaikų namelių ir Žiburėlio ruošiamą madų parodą paaugdoma visus pyragus. Paroda bus sekmadienį, vasario 21 d. 2 v. p.p. Jaunimo centre. Rezervacijos skambinti Audronei Vanagūnienei 386-3454 ar Rūtai Milo 971-1795.

x Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus ieško apmokamų bibliotekos tarnautojų 2-3 dienoms savaitėje. Reikia mokėti rašyti mašinėle. Skambinti muziejaus direktoriui: 582-6500 nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p.

x Ispanija-Portugalija-Fatima 1988 m. balandžio 23-gegužės 8 d. Autobusu Atlanto ir Vidurinio jūros pakraščiu, pro Pirenėjų ir kitus kalynus. Kraštai turtingi žavia gamta, menu, architektūra, istorija, šventovėm. Vadovas kun. dr. K. Trimakas. Rengia Travel Adversers, Inc. 1515 N. Harlem Ave. Suite 110, Oak Park, IL 60302. USA. Telef. 312-524-2244.

x Dail. Aleksandro Vilijos Eivaitės naujausių dailės darbų paroda dabar vyksta Hartmarx Corporation — 101 N. Wacker Drive, Chicago, IL. Paroda buvo atidaryta sausio 6 d. ir tęsis iki balandžio 2 d. Kasdien lankoma nuo 8 iki 8 val. vak. Visi kviečiami parodą aplankyti ir pasidžiaugti Eivaitės kūrybiniais darbais.

x Ukrainiečiai sausio 24 d., sekmadienį, Sheraton viešbutyje prie O'Hare minėjo 70 metų Nepriklausomybės atgavimo ir 1000 metų krikščionybės sukaktis. Sukaktys buvo paminėtos didžiuliu banketu, kuriame dalyvavo 600 žmonių. Garbės svečių tarpe buvo daug pavergtų tautų atstovų. Lietuviams šiame minėjime atstovavo Pavergtų tautų komiteto pirmininkas Kazimieras Oksas, Matilda Marcinkienė ir Birutė Jasaitienė.

x Seklyčioje bus dr. V. Nemicko paskaita „Širdis ir jos priežiūra“ sausio 27 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Visi kviečiami dalyvauti.

x Vyresnio amžiaus žmonės skausmo terapija bus paaikšinta keliose vietose. Lietuviams artimiausi bus 6117 So. Kedzie Ave. vasario 8 d., pirmadienį, 1:30 val. p.p.

x Lituanicos tunto balius bus vasario 6 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programoje pasirodys Clevelando vyrų orkestras ir sol. Irena Grigaliūnaitė. Šokiams gros orkestras „Žara“. Iš anksto galima įsigyti bilietus pas Ramunę Glovacki tel. 776-0996.

x „Draugo“ aprašyme apie K. Gimžauską St. Petersburg, Fla., buvo klaidingai atspausdinta, kad kun. V. Dabušis sveikino Toronto bičiulį vardu, o turėjo būti: fronto bičiulį vardu. Už klaidą atsiprašome.

x Yra ruošiamas Amerikos Lietuvių gydytojų vardynas, kuris apims 100 metų (1884-1984). Žinių trūksta apie tuos gydytojus, kurie baigė universitetus Lietuvoje arba Vokietijoje ir, atvykę į Ameriką, nesiverčia privačia praktika, ir apie jaunuosius gydytojus, kurie baigė universitetus Amerikoje. Reikalingos yra šios žinios: pavardė ir vardas, gimimo data ir vieta, medicinos mokykla ir baigimo data. Pareigos Lietuvoje, kurioje baigė Lietuvoje, praktikos teises Amerikoje, valstybės ir metai, specialybė — pasirinkti ir American Board. Pareigos ir laipsnis Amerikos universitetuose, dabartinis adresas. Žinias siųsti: Lithuanian American Medical Directory, c/o Dr. M. Budrys P.O. Box 8432. Longboat Key, FL 34228.

x Muz. fleitistė Asta Šepetytė ir rašyt. P. Gaučys atliks programą Čiurlionio galerijos 30 m. veiklos šventelėje sausio 30 d. 7:30 v.v. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo centre. Rezervacijos skambinti 422-4288. Auka 15.00 asmeniui.

x Dail. Pr. Lapė dalyvauja parodos atidaryme, kuri įvyks minint Čiurlionio galerijos 30 metų sausio 29, 7:30 v.v. Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Lankymo valandos: penktadienį 7-9 v.v., šeštadienį ir sekmadienį 11 ryto — 7 v.v. Paroda uždaryma vasario 7 d.

x Minint a.a. Jono Vindžio dviejų metų mirties sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos š.m. sausio 30 d., šeštadienį 8 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje. Prašomi draugai ir pažįstami prisiminti velionį savo maldose.

x V. ir P. Janušonai, Dousman, Wisc., mūsų nuoširdūs ir nuolatiniai rėmėjai, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė visą šimtą. V. ir P. Janušonius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už gražią auką tariame nuoširdų aciu.

x Klemensas Juškevičius, Chicago, Ill., niekad nepamiršta savo dienraščio ir jį paremia auka. Prieš Kalėdas lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą ir vėl pridėjo 20 dol. auką. Kl. Juškevičius skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x J. Rugys, Toronto, Kanada, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 50 dol. auką. J. Rugi skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Bronius Pranckevičius, Evergreen Park, Ill., nuolatinis „Draugo“ rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, vėl paaugojo 25 dol. Br. Pranckevičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciu.

x Rita Finizio iš Rialto, Cal., yra nuolatinė dienraščio rėmėja, švenčių proga atsiuntė 35 dol. auką ir palinkėjo visiems džiaugsmingų ir laimingų 1988 metų. Nuširdus aciu.

x Ona Silūnienė, Irena Truskūnas, John Gumbargis, Irena Kairys, visi iš Chicago, V. Samatauskas, Miami, Fla., Antanas ir Klara Rugiai, West Palm Beach, Fla., Izabelė Ramanauskas, Daytona Beach, Fla., Viktoras Rutkauskas, Cleveland, Ohio, Izabelė Jonaitienė, Euclid, Ohio, kiekvienas, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo po 15 dol. auką. Nuširdus aciu.

x Liudas Sagys ir dir. Bronius Kazėnas tarėsi su JAV LB Kultūros tarybos pirmininke reprezentacinio vieneto įsteigimo reikalu. Šiam projektui ištirti lėšas yra paskyręs Lietuvos fondas.

x Konsulariniam priėmimui pasirengimas intensyviai vyksta. Chicago lietuviškų organizacijų komitetas keletą vakarų susirinkęs pas B. Jasaitienę, šio komiteto pirmininkę, tvarkė laiškų ir pakvietimų siuntinėjimą. Visos lietuviškos organizacijos, ypač tos, kurios randa reikalo konsulą ir savo renginius kviešti, turėtų kreiptis į konsulo kvietimą. Chicago yra lietuviškos išsivysiosios, tad ir pasirodymas yra vertas.

x Užgavėnių karnavalas rengiamas vasario 13 d. Jaunimo centre. Yra numatyta daug pramogų ir įvairumų. Didžiojoje salėje pagrindinė karnavalų programa, vyks kaukių paradas ir konkursas. Premijos už geriausias kaukes. Šokiai grojant „Gintaro“ orkestrui. Apatinėje salėje Cicerio medžiotojų ir meškeriojų klubas įrengs romantišką restoraną. Egzotiškų medžiotojų patiekalai — baras. Gros Balio Pakšto orkestras.

x Lietuvos Dukterų draugijai lietuviškos atminti aukojusių sąrašą klaidingai įrašytos dvi pavardės: a.a. A. Žemaitienės (ne Žemaitienės) atminimui aukojo A. ir A. Gedminai; a.a. M. Dilkienės (ne Dikienės) atminimui aukojo Em. Kielienė. Už klaidas atsiprašome.

x A. a. dipl. inž. Česlovo Staniulio penkerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos Dievo Apvaizdos bažnyčioje Detrote, š.m. sausio mėn. 31 d., T. Jėzuitų koplyčioje vasario mėn. 10 d. ir Romoje. Prašome visus giminės, draugus ir pažįstamus pasimelsti už velionio sielą.

Staniulio šeima

„Žiburėlio“ Montessori mokyklėlė 1987-88 metais. Stovi iš kairės: vedėja Dana Dirvonienė, padėjos — Silvija Radvilienė ir Violeta Karalienė.

Nuotr. L. Volodkos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŽIBURĖLIS MONTESSORI MOKYKLĖLĖ

Ruduo labai greit prabėgo, užsibaigė Kalėdų atostogos ir vaikučiai sugrįžo į Žiburėlio Montessori mokyklėlę pilni nuotykių ir entuziazmo.

Šiais mokslo metais 28 vaikučiai lanko mokyklą. Juos moko mokyklos vedėja Dana Dirvonienė ir dvi pagalbininkės — Violeta Karalienė ir Silvija Radvilienė. Yra net ir keletas mamų, kurios pasisiūlydamos padėti klaseje, kai reikia. Jos yra Lidia Ringienė, Audronė Elvikienė, Ramunė Valiulienė. Mokytojos su vaikučiais nepaprastai gražiai dirba, joms viskas sklandžiai sekasi.

Ypatingi įvykiai kol kas yra buvę. Vaikučiai spalio mėnesį buvo išvykę į Bengstons Farms molių rinkti bei pasivažinėti traktoriais. Lapkričio mėnesį vaikai gavo progą parodyti savo tėveliams klase ir visus darbelius, kuriais jie dienomis užsiima. Visi sutiko, kad tėvo ir vaiko vakaras labai sėkmingai praėjo. Gruodžio mėnesį visi vaikai dalyvavo kalėdinės eglutės programoje, deklamodami B. Brazdžio „Meškiukas rudosiukas“ ir kitus eilėraščius.

Taip pat pašoko ir dainavo išmoktas daineles ir šokius. Tėveliai, mokytojos ir seneliai smagiai pabandė ir pasisvečiavo Žiburėlio kūčiose. Kiekvienais metais kūčio būdavo klaseje, bet šiais metais mūsų skaičius labai padidėjo, nebetilpim į klase. Tai Liepo Oak Country Club sale. Viskas buvo labai gražiai sutvarkyta ir papuošta. Aciu jiems.

Rudenį visi tėvai turėjo progos pabaliavoti kartu spalio gale tradiciniam Spalibaly. Šiame tradicijos buvo truputį pakeistos. Spalibalis buvo sukurta bendru darbu abiejų Montessori mokyklų Žiburėlio ir Kriau-

čiūnų vardo vaikų namelių. Visi smagiai valgė, šoko ir linksminosi. Spalibalis buvo ne tik smagus, bet ir abiem mokykloms pelningas. Bendros pastangos ir pasidalinimas darbais išėina visiems į naudą. Kitas didelis bendras įvykis bus madų paroda, kuri bus sekmadienį vasario 21 d. 2 v. p.p. Jaunimo centre.

Mokykloje yra vaikučių, kurių tėveliai padeda darbu, kad mokyklėlė galėtų išsilaikyti, bet atrodo, kad vis trūksta pinigų. Šiai padėčiai išgelbėti vis pasirodo dosnių geradarių. Siem mums jau 1500 dol. praaukojo Tėviškės parapija, dr. Dalia Petreikytė 100 dol. ir Algis Čepėnas 100 dol. Jiems visiems Žiburėlio mokyklos mokytojos, vaikai ir tėvų valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Taip greit prabėgo pirmi keli šių mokslo metų mėnesiai. Svarbiausias tikslas kasdien vykdomas mūsų vaikučių auklėjimas ir mokymas malonioji lietuviškoji aplinkoj.

R. S.

DARIAUS GIRĖNO MOKYKLOJE

Jaunimo centre veikiančioje Dariaus Girėno liuanistinėje mokykloje Kalėdų eglutė yra visų labiausiai laukiama metinis renginys, kurio ruošon jungiasi mokiniai, mokytojai, tėvų komitetas ir tėveliai. Nors pasiruošimas šiai šventei ir labai trukdė kai kuriuos mokytojus ir mokinius ištikusios nelaimės ir susirgimai, suspėta paruošti, kad ir neilga graži kalėdinė programa.

Gruodžio 19 d. šventiškai papuošton Jaun. centro mažojon salen susirinkusius mokinius, mokytojus ir tėvelius pasveikino mokyklos vedėjas mok. Juozas Plačas. Šventės programa buvo pradėta linksmai, vyresniųjų skyrių mokinių šokamu „Vėdaru“. VII-to sky-

riaus mokinys Gytis Vygantas poetės Danutės Lipčiūtės-Augienės eilėraščiu „Kalėdos“ davė mintį tolimesnei programai.

Didžiulėmis snaigėmis ir įvairiaspalvėm šviesėm žybciojančiomis eglutėmis papuoštoje scenoje A. Paškevičienės „Kalėdos pas nyktukus“ sėkmingai nyktukus, snaiges, žvėrelius ir karalių Saltį vaidino Vilius Žukauskas, Linas Juodvalis, Petras Plačas, Tomas Šatas, Aliukas Juškys, Andrius Paulėnas, Elytė Žukauskaitė, Danutė Mikrutaitė, Rima Žukauskaitė, Rima Augaitytė, Leila Saib, Rimas Raimundis, Andrius Matanga, Marcimundas Cicėnas, Birutė Jurjonaitė, Indrė Žukauskaitė, Darius Saib ir Karina Pauliūtė. Labai įtikinamieji karaliaus Šaltio įkaitai atliko Vilius Žukauskas, nežiūrind del susirgimo praleistų repeticijų.

Du angeliukai — Karolis Užgiris ir Rytas Vygantas pasirodė per Dariaus Girėno liuanistinės mokyklos Kalėdų eglutę.

Mok. Gailutės Valiulienės vaizdelį „Flamingo Kalėdos“ atliko IV-to skyr. mokiniai Rima Pauliūtė, Dana Lukaite, Daina Saib, Karina Turnaitė, Marius Vygantas, Vytas Jurjonas ir Andrius Paulius. Nešdami degančias žvakutes ir auksines žvaigždes scenoje išsiriavo I-mo skyriaus ir vaikų darželio „angeliukai“. Labai nuoširdžiai įsijaute į savo vaidmenį jie padeklamavo eilėraštuką „Adventas“.

Mokyklos mokinių choras, pasigėrėtinai vadovaujant studentei Rimai Polikaitytei, sugiedojo kelias kalėdines giesmes. Giedojiman jungėsi ir mokytojai bei dalis dalyvavusių tėvelių.

Po programos, kurią sklandžiai pravedė VIII-to sk. mokinys Algis Woss. Belaukiant Kalėdų senelio, scenon buvo iškviesti visi mokytojai ir jiems įteiktos dovanėlės. Čia visi labai pasigėdo ilgamečio dainų mokytojo muz. Fausto Strolis, sveikstančio po jį ištikusios nelaimės, ir vyresniųjų skyrių mokytojos Eugenijos Bielskienės. Jiems, linkėdami sveikatos, visi pasirašė sveikinimo kor-

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Calgario lietuvių dvidešimt asmenų grupė, apsiėngusi tautiniais drabužiais, nešdama lietuvių kalba olimpinę šūkį, atstovaus lietuviams McMahon stadione XX Žiemos olimpiados atidarymo ceremonijose. Kartu su kitomis 50 tautų grupėmis atliks bendrą olimpinį choreografinį pasirodymą ir kaip individuali grupė pašoks malūną. Atidarymo iškilmės bus transliuojamos per TV visame pasaulyje.

— Joana Dubauskienė, ilgai dirbusi švietimo valdyboje kaip sekretorė, išėjo į pensiją. Calgary, Alb., lietuviai džiaugiasi, kad ji dabar padės lietuviams, kaip ji pasinaudodavo ir anksčiau. Ji net susirgusi sugebėjo tvarkyti savo reikalus ir finansinius atsiskaitymus. Todėl ji savo viršininkų buvo labai vertinama.

— Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčioje pereinamais metais pakrikštyti 29 kūdikiai, pirmąją Komuniją priėmė 4 vaikai, palaidoti 25 asmenys, susituokė 5 poros.

teles, tikėdamiesi juos vėl matyti ateinančiame mokyklos renginyje.

Entuziastingai visų dalyvių sutiktas Kalėdų senelis pasikalbėjo su mokiniais ir visiems įteikė gražias ir naudingas dovanėles.

Išlydėjus Kalėdų senelį, dar kurį laiką pabendrauta šventiškąje nuotaikoje ir pasivaikinta tėvų komiteto paruoštomis vaišėmis.

IR

UPYTĖS KLUBO VEIKLA

Upytės draugiško klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 11 d. Pirm. Bernice Žemgulis atidarė susirinkimą, pasveikino visus narius ir pranešė liūdną žinią, kad mirė vienas mūsų narys — Mykolas Marcinkus. Nariai tylos minute atstojo pagerbti mirusį narį ir jo šeimai pareiškė gilią užuojautą.

Nut. rašt. Antoinette Kalys perskaitė protokolą iš praėto susirinkimo, kuris vienbalsiai priimtas kaip skaitytas.

Pranešta, kad labai serga Eugenia Strungienė, ji buvo ligoninėje ir dabar yra namuose, bet dar labai silpna. Linkime jai greit sustiprėti ir būti sveika.

Buvo rinkimas valdybos 1988 metams. Visa ta pati valdyba pasiliko dar metus tarnauti, Pirm. Bernice Žemgulis, vicepirm. Matilda Palus, nut. rašt. Antoinette Kalys, kasininke Anna Casey, fin. rašt. Anna Condux.

Komisiją knygoms patikrinti apsiėmė Sophie Petrošius, Anne Wiechecki ir Ann Kryzowski. Pirm. Bernice Žemgulis apsiėmė priimti valdybą ir komisiją į savo namus ir susirinkime 1988 m. vasario 24 d.

Buvo nutarta pasveikinti su Kalėdų auka Lietuvos Aidų radiją, A. Šlutas radiją, Draugą, Dariaus ir Girėno veteranus ir Palsy vaikučius.

Pirm. Bernice Žemgulis uždarė susirinkimą. Po susirinkimo visi nariai buvo pavaisinti skaniais šiltais pietumis ir gėrimais. Buvo Matilda Folius pasveikinta su gimtadienio proga. Jai buvo sudainuota Happy Birthday ir Ilgiausių metų. Kitas susirinkimas įvyks kovo 11 d.

A. Kalys

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Julija Stelmokaite ir Ani Daugirdaitė puošia pyragaičių namelius per šiaurines Chicago priemiestių Kalėdų eglutę.